

Judikatúra súdov EÚ

od 21. júla do 12. októbra 2018

(výber najdôležitejších rozhodnutí)

OBSAH

I.	Judikatúra Súdneho dvora.....	4
A.	Oblasť: Aproximácia právnych predpisov.....	4
B.	Oblasť: Azyl a migrácia	5
C.	Oblasť: Colná únia	8
D.	Oblasť: Dane	8
E.	Oblasť: Doprava.....	10
F.	Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo	11
G.	Oblasť: Hospodárska súťaž	12
H.	Oblasť: Inštitucionálne právo	13
I.	Oblasť: Justičná spolupráca v občianskych a obchodných	14
J.	Oblasť: Justičná spolupráca v trestných veciach	15
K.	Oblasť: Mimozmluvná zodpovednosť	17
L.	Oblasť: Nediskriminácia.....	18
M.	Oblasť: Občianstvo EÚ	18
N.	Oblasť: Ochrana osobných údajov.....	19
O.	Oblasť: Ochrana spotrebiteľa	19
P.	Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov	23
Q.	Oblasť: Prístup k dokumentom	26
R.	Oblasť: Sociálna politika	28
S.	Oblasť: Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	30
T.	Oblasť: Štátna pomoc	31
U.	Oblasť: Územie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	32
V.	Oblasť: Verejné obstarávanie	32
W.	Oblasť: Voľný pohyb osôb	33
X.	Oblasť: Vonkajšie vzťahy	33
Y.	Oblasť: Životné prostredie.....	34
II.	Judikatúra Všeobecného súdu	36
A.	Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo	36
B.	Oblasť: Ochrana spotrebiteľa	37
C.	Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov	38
D.	Oblasť: Prístup k dokumentom	39
E.	Oblasť: Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	41
F.	Oblasť: Štátna pomoc	41
G.	Oblasť: Štrukturálne fondy	42
H.	Oblasť: Verejné obstarávanie	42

UPOZORNENIE

Tento prehľad je neoficiálnym dokumentom slúžiacim na účely informovania odbornej a všeobecnej verejnosti, ktorý má iba informatívnu povahu, nezohľadňuje najnovšie zmeny európskych ani vnútroštátnych právnych noriem a nezaväzuje Ministerstvo spravodlivosti SR. Účelom tohto prehľadu je iba upozorniť na najdôležitejšie aspekty rozhodnutí, ktoré sú v prehľade uvedené v zjednodušenej forme, preto je vždy nevyhnutné pracovať s autentickým textom vybraného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nedá sa vylúčiť, že pre riešenie konkrétneho problému môžu byť relevantné a dôležité aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, ktoré nie sú v tomto prehľade uvedené resp. iné aspekty v ňom uvedených rozhodnutí. V prehľade nie sú napríklad zaradené tie rozhodnutia, v ktorých sú síce uvedené dôležité výroky, tieto sú však iba zopakovaním už ustálenej judikatúry. Akékoľvek ďalšie šírenie alebo spracovanie tohto materiálu je možné len s predchádzajúcim súhlasom pôvodcu, ktorým je Ministerstvo spravodlivosti SR.

I. JUDIKATÚRA SÚDNEHO DVORA

A. Oblasť: Aproximácia právnych predpisov

C-80/17 Juliana (4. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel – Smernica 72/166/EHS – Článok 3 ods. 1 – Druhá smernica 84/5/EHS – Článok 1 ods. 4 – Povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu – Vozidlo zaparkované na súkromnom pozemku – Právo orgánu zabezpečujúceho náhradu škody vymáhať svoj nárok voči majiteľovi nepoisteného vozidla“

Majiteľka vozidla sa rozhodla viac už vozidlo nepoužívať a odstavila ho na svojom pozemku. Jej syn si však vozidlo bez jej vedomia zobral a mal na ňom smrteľnú nehodu, pri ktorej zahynuli aj dvaja jeho spolucestujúci. Vozidlo nemalo k dátumu nehody uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu, a tak si príslušný štátny orgán, ktorý vyplatil odškodné pozostalým spolucestujúcich, uplatnil regresný nárok proti majiteľke vozidla. Súdny dvor usúdil, že aj na odstavené vozidlo, ktoré však stále zostalo zapísané v evidencii vozidiel a bolo v prevádzkyschopnom stave, sa vzťahovala povinnosť uzatvoriť poistenie zodpovednosti za škodu. Zároveň konštatoval, že vnútroštátna právna úprava môže stanoviť, že ak si majiteľ vozidla, ktoré bolo účastníkom nehody, nesplnil svoju povinnosť poistiť toto vozidlo, tento orgán zabezpečujúci náhradu škody môže podať žalobu nielen proti osobe alebo osobám zodpovedným za nehodu, ale aj proti tomuto majiteľovi, a to nezávisle od toho, či je tento majiteľ občianskoprávne zodpovedný za spôsobenie nehody.

C-287/17 Česká pojišťovna (13. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách – Smernica 2011/7/EÚ – Článok 6 ods. 1 a 3 – Náhrada nákladov na vymáhanie pohľadávky – Náklady upomienok zaslaných z dôvodu omeškania dlžníka s platbou“

Poistovňa vypovedala poistnú zmluvu s poistenou osobou z dôvodu neplatenia poistného. V následnom súdnom konaní od dlžníka sumy istiny (dlžného poistného) a úrokov z omeškania požadovala aj uhradenie nákladov spojených s vymáhaním jej pohľadávky, pričom poukazovala na štyri upomienky, ktoré dlžníkovi zaslala pred iniciovaním súdneho konania. Vnútroštátny súd mal pochybnosť o oprávnenosti takéhoto nároku veriteľa a obrátil sa na Súdny dvor ohľadom výkladu smernice 2011/7/EÚ o boji proti oneskoreným platbám. Súdny dvor konštatoval, že veriteľovi, ktorý sa domáha priznania náhrady nákladov upomienok zaslaných dlžníkovi z dôvodu omeškania dlžníka s platbou, uvedená smernica priznáva právo získať okrem paušálnej sumy 40 eur stanovenej v čl. 6 ods. 1 uvedenej smernice aj primeranú náhradu v zmysle ods. 3 rovnakého článku, pokiaľ ide o časť týchto nákladov presahujúcu túto paušálnu sumu. Uvedenú paušálnu sumu totiž podľa Súdného dvora nemožno považovať za maximálnu sumu, ktorú možno priznať veriteľovi ako náhradu jeho nákladov vzniknutých pri zasielaní upomienok.

C-191/17 ING-DiBa Direktbank Austria (4. 10. 2018)

„Smernica 2007/64/ES – Platobné služby na vnútornom trhu – Pojem ‚platobný účet‘ – Prípadné zahrnutie sporiaceho účtu umožňujúceho jeho užívateľovi vykonávať vklady a výbery prostredníctvom bežného účtu otvoreného na jeho meno“

Súdny dvor posudzoval, či sa uplatňuje smernica 2007/64/ES o platobných službách na vnútornom trhu aj na osobitný typ bankových produktov, ktorými sú on-line sporiace účty, ktoré umožňujú klientom priamo disponovať prostriedkami na nich, ale platby a výbery z týchto účtov je možné robiť iba prostredníctvom referenčných (bežných) účtov otvorených na meno týchto klientov. Súdny dvor vyložil uvedenú smernicu tak, že pod pojem „platobný účet“ stanovený touto smernicou nespadá popísaný typ sporiaceho účtu.

C-571/16 Kantarev (4. 10. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Systémy ochrany vkladov – Smernica 94/19/ES – Článok 1 ods. 3 bod i) – Článok 10 ods. 1 – Pojem ‚nedostupný vklad‘ – Zodpovednosť členského štátu za škodu spôsobenú jednotlivcom v dôsledku toho, že porušil právo Únie – Dostatočne závažné porušenie práva Únie – Procesná autonómia členských štátov – Zásada lojálnej spolupráce – Článok 4 ods. 3 ZEÚ – Zásady ekvivalencie a efektivity“

Nad bulharskou bankou bol zriadený výnimočný dohľad a neskôr jej bolo odňaté bankové povolenie a bola vyhlásená za platobne neschopnú. Poškodený klient tejto banky pred vnútroštátnym súdom spochybnil správnosť postupu bulharskej národnej banky pri vydaní rozhodnutia o nedostupnosti vkladov uvedenej platobne neschopnej banky. Podľa Súdneho dvora nedostupnosť vkladov musí byť konštatovaná explicitným aktom príslušného vnútroštátneho orgánu a nemôže byť vyvodená z iných aktov (napr. nariadenie výnimočného dohľadu). Vydanie rozhodnutia o nedostupnosti vkladov nezávisí od platobnej neschopnosti úverovej inštitúcie, ani od odňatia jej bankového povolenia. Nariadenie výnimočného dohľadu nad úverovou inštitúciou neopravňuje udelenie výnimky z lehôt stanovených v smernici 94/19/ES o systémoch ochrany vkladov na vydanie rozhodnutia o nedostupnosti vkladov. Ustanovenie uvedenej smernice stanovujúce maximálnu lehotu 5 dní na prijatie rozhodnutia o nedostupnosti vkladov má priamy účinok a na jeho základe vkladateľa môžu podať žalobu o náhradu škody spôsobenej neskorým vrátením vkladov. Súdny dvor sa napokon zaoberal súladom bulharskej právnej úpravy o zodpovednosti štátu za škodu so zásadami efektivity a ekvivalencie. Okrem iného rozhodol, že právo EÚ nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá podmieňuje právo jednotlivcov získať náhradu škody povinnosťou predchádzajúceho zrušenia správneho aktu, na základe ktorého vznikla škoda, za predpokladu, že to možno oprávnene od poškodeného požadovať, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

B. Oblasť: Azyl a migrácia

C-404/17 A (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Azylová politika – Smernica 2013/32/EÚ – Článok 31 ods. 8 a článok 32 ods. 2 – Zjavne neopodstatnená žiadosť o medzinárodnú ochranu – Koncepcia bezpečnej krajiny pôvodu – Neexistencia vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa tejto koncepcie – Vyhlásenia

žiadateľa považované za spoľahlivé, ale nedostatočné s ohľadom na prijateľnú ochranu poskytovanú v krajine pôvodu žiadateľa“

Srbský štátny príslušník žiadal vo Švédsku o azyl z dôvodu, že v Srbsku čelí vyhrážkam zo strany istej polovojenskej skupiny. Hoci mu v Srbsku bolo priznané postavenie chráneného svedka, v rámci tohto režimu bol často umiestňovaný do väzení na rôznych miestach Srbska, kvôli čomu sa tohto postavenia vzdal. Takáto žiadosť o azyl bola zamietnutá ako zjavne neopodstatnená, keďže švédske orgány mali za to, že Srbsko dokáže žiadateľovi zabezpečiť ochranu. Súdny dvor okrem iného konštatoval, že v takomto prípade právo EÚ neumožňuje považovať žiadosť o medzinárodnú ochranu za zjavne neopodstatnenú, pokiaľ členský štát posudzujúci takúto žiadosť neprijal pravidlá vykonávajúce koncepciu bezpečnej krajiny pôvodu. Podľa smernice 2013/32/EÚ o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany totiž členské štáty musia určiť bezpečné krajiny pôvodu, najmä, okrem iného, vo vnútroštátnom práve prijať zoznam bezpečných tretích krajín a tento oznámiť Komisii, čo však Švédsko nespravilo.

C-585/16 Alheto (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná politika v oblasti azylu a doplnkovej ochrany – Normy pre podmienky, ktoré musia spĺňať štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti na poskytnutie medzinárodnej ochrany – Smernica 2011/95/EÚ – Článok 12 – Vylúčenie z priznania postavenia utečenca – Osoby zaregistrované Agentúrou Organizácie Spojených národov pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA) – Existencia ‚prvej krajiny azylu‘ pre palestínskeho utečenca v oblasti pôsobenia UNRWA – Spoločné konania o poskytovaní medzinárodnej ochrany – Smernica 2013/32/EÚ – Článok 46 – Právo na účinný opravný prostriedok – Posúdenie v plnom rozsahu a ex nunc – Rozsah právomocí prvostupňového súdu – Posúdenie potrieb medzinárodnej ochrany zo strany súdu – Posúdenie dôvodov neprípustnosti“

Osobe bez štátneho občianstva s palestínskym pôvodom, ktorá bola zaregistrovaná ako utečenec na Úrade Organizácie Spojených národov pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA) bola zamietnutá žiadosť o medzinárodnú ochranu. Súdny dvor konštatoval, že príslušné orgány mali riadne posúdiť, či táto osoba požíva účinnú ochranu alebo pomoc zo strany UNRWA. Čo sa týka právomoci vnútroštátneho súdu pri súdnom prieskume správnych rozhodnutí v azylových veciach, podľa Súdného dvora, okrem iného, právo EÚ nezavádza spoločné procesné normy, pokiaľ ide o právomoc prijímať nové rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu po tom, čo vnútroštátny súd zrušil pôvodné rozhodnutie o tejto žiadosti. Vyžaduje sa však, aby sa v prípade vrátenia veci kvázi súdnemu alebo správnenému orgánu v krátkom čase prijalo nové rozhodnutie, ktoré bude v súlade s posúdením obsiahnutým v rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o danom zrušení.

C-369/17 Ahmed (13. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Hranice, azyl a prisťahovalectvo – Postavenie utečenca alebo osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu – Smernica 2011/95/EÚ – Článok 17 – Vylúčenie z postavenia osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu – Dôvody – Odsúdenie za závažný trestný čin – Určenie závažnosti na základe trestu uloženého podľa vnútroštátneho práva – Prípustnosť – Nevyhnutnosť individuálneho posúdenia“

Maďarské orgány odmietli priznať medzinárodnú ochranu žiadateľovi z Afganistanu z dôvodu, že sa dopustil závažného trestného činu, za ktorý maďarské právo ukladá trest odňatia slobody na päť a viac rokov. Odmietnutý žiadateľ namietal, že maďarské orgány a súdy sú pozbavené akejkolvek miery voľnej úvahy a neskúmali tak všetky okolnosti jeho individuálneho prípadu. Súdny dvor konštatoval, že členský štát nemôže prijať takú právnu úpravu ako vo veci samej, na základe ktorej sa žiadateľ o doplnkovú ochranu považuje za osobu, ktorá „sa dopustila závažného trestného činu“ v zmysle smernice 2011/95/EÚ, ktorú možno vylúčiť z oprávnenia na túto ochranu len na základe trestu uloženého za daný trestný čin podľa práva tohto členského štátu. Príslušnému orgánu alebo súdu rozhodujúcemu o žiadosti o doplnkovú ochranu prislúcha posúdiť závažnosť dotknutého trestného činu tak, že v plnom rozsahu preskúma všetky okolnosti týkajúce sa dotknutého individuálneho prípadu.

C-56/17 Fathi (4. 10. 2018)

„Nariadenie (EÚ) č. 604/2013 – Článok 3 – Určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretieho štátu v jednom z členských štátov – Posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu bez výslovného rozhodnutia o určení členského štátu zodpovedného za posúdenie – Smernica 2011/95/EÚ – Články 9 a 10 – Prenasledovanie z dôvodov náboženského vyznania – Dôkaz – Iránska právna úprava o odpadlíctve od viery – Smernica 2013/32/EÚ – Článok 46 ods. 3 – Účinný opravný prostriedok“

Žiadateľ o azyl tvrdil, že vo svojej krajine pôvodu (Irán) je prenasledovaný z dôvodu jeho konvertovania na kresťanstvo. Príslušný vnútroštátny orgán však jeho žiadosť odmietol ako nedôvodnú, keďže jeho tvrdenia o vierovyznaní nepovažoval za preukázané a zároveň nemal za preukázanú existenciu rizika prenasledovania alebo hrozby trestu smrti. Súdny dvor konštatoval, že žiadateľ o medzinárodnú ochranu v takejto situácii nemusí na podporu svojich tvrdení o náboženskom presvedčení predložiť vyhlásenia alebo dodať dokumenty ku všetkým prvkom pojmu „náboženstvo“, ktorý je uvedený v smernici 2011/95/EÚ. Žiadateľovi však prislúcha podložiť uvedené tvrdenia dôveryhodným spôsobom, a to predložením dôkazov, ktoré umožnia príslušnému orgánu uistiť sa o ich pravdivosti. Ďalej podľa Súdného dvora pod pojem „prenasledovanie“ podľa spomínanej smernice môže spadať situácia, keď vnútroštátne právo štátu pôvodu žiadateľa pod hrozbou trestu smrti alebo trestu odňatia slobody zakazuje konanie, ktoré je v rozpore so štátnym náboženstvom tohto štátu, pokiaľ v praxi skutočne bývajú za porušenie takéhoto zákazu vyrubované uvedené tresty (čo musí overiť vnútroštátny súd).

C-652/16 Ahmedbekova (4. 10. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná politika vo veciach azylu a doplnkovej ochrany – Normy pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany – Smernica 2011/95/EÚ – Články 3, 4, 10 a 23 – Žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré samostatne podali príslušníci tej istej rodiny – Posúdenie na individuálnom základe – Zohľadnenie hrozieb, ktorým čelí rodinný príslušník v rámci posúdenia žiadosti iného rodinného príslušníka na individuálnom základe – Výhodnejšie normy, ktoré členské štáty môžu zachovávať alebo zaviesť na rozšírenie azylu alebo doplnkovej ochrany na rodinných príslušníkov osoby s postavením medzinárodnej ochrany – Posúdenie dôvodov prenasledovania – Účasť azerbajdžanského

štátneho príslušníka na podaní sťažnosti proti svojej krajine na Európsky súd pre ľudské práva – Spoločné procesné normy – Smernica 2013/32/EÚ – Článok 46 – Právo na účinný opravný prostriedok – Posúdenie v plnom rozsahu ex nunc – Dôvody prenasledovania alebo skutkové okolnosti zamlčané pred rozhodujúcim orgánom, ale uplatnené v rámci opravného prostriedku podaného proti rozhodnutiu prijatého týmto orgánom“

Vo svojich samostatne podaných žiadostiach o udelenie azylu sa jednotliví členovia rodiny odvolávali na hrozbu prenasledovania v krajine pôvodu (Azerbajdžan) za politické názory iného člena rodiny. Posudzovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu je postavené na princípe individuálneho posudzovania, Súdny dvor však pripustil, že aj v rámci individuálneho posúdenia žiadostí je potrebné zohľadniť hrozby prenasledovania a vážneho bezprávia, ktorým čelí rodinný príslušník žiadateľa, aby sa určilo, či je tento žiadateľ z dôvodu svojej rodinnej väzby s uvedenou osobou sám vystavený takýmto hrozbám. Okrem iného sa Súdny dvor osobitne vyjadril aj k dôvodu prenasledovania matky v uvedenej rodine, ktorá sa angažovala v podaní sťažnosti proti Azerbajdžanu pred ESLP. Súdny dvor dospel k záveru, že účasť žiadateľa o medzinárodnú ochranu na podaní sťažnosti proti svojej krajine pôvodu pred ESLP môže byť pokladaná za dôvod prenasledovania za „politický názor,“ pokiaľ existujú oprávnené obavy, že táto účasť bude uvedenou krajinou vnímaná ako sankcionovateľný akt politického disentu.

C. Oblasť: Colná únia

C-574/17 P Európska komisia v. Combaro (25. 7. 2018)

„Odvolanie – Colná únia – Nariadenie (EHS) č. 2913/92 – Článok 239 – Odpustenie dovozného cla – Dovoz ľanového textilu z Lotyšska v rokoch 1999 až 2002 – Osobitná situácia – Povinnosť dohľadu a kontroly – Údajná korupcia colných orgánov – Nepravé sprievodné osvedčenie – Vzájomná dôvera“

V tomto prípade Súdny dvor vyhovel odvolaniu EK a zrušil rozsudok¹ Všeobecného súdu, ktorým zrušil jej rozhodnutie, ktorým sa konštatovalo, že odpustenie dovozného cla nie je v konkrétnom prípade odôvodnené. Súdny dvor rozhodol, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávnej právnej kvalifikácie skutkových okolností, pokiaľ ide o existenciu osobitnej situácie v zmysle colného kódexu, keď zastával názor, že EK nemohla vychádzať z jasných odpovedí poskytnutých lotyšskými colnými orgánmi na účely posúdenia pravosti sporných osvedčení a že EK mala napriek týmto odpovediam na tento účel využiť svoje právomoci ohľadom dohľadu a kontroly.

D. Oblasť: Dane

C-140/17 Gmina Ryjewo (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Daň z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – Články 167, 168 a 184 – Odpočet dane zaplatenej na vstupe – Úprava – Nehnutelný investičný majetok – Pôvodné využitie na činnosť, ktorá nezakladá právo na odpočítanie dane, a následne aj činnosť, ktorá podlieha DPH – Verejnoprávny subjekt – Postavenie zdaniteľnej osoby v čase zdaniteľnej transakcie“

¹ Rozsudok Všeobecného súdu z 19. júla 2017 vo veci T-752/14 *Combaro v. Európska komisia*, EU:T:2017:529.

Poľská obec, registrovaná pre DPH, si nechala postaviť kultúrny dom a faktúry za jeho výstavbu uhradila aj s DPH. Hoci po výstavbe bola táto nehnuteľnosť bezodplatne odovzdaná do správy obecného kultúrneho centra, neskôr obec prejavila záujem nehnuteľnosť využívať aj na iné účely, vrátane jej komerčného prenájmu. Keďže sa tak nehnuteľnosť mala začať využívať na zdaniteľné účely, obec si chcela uplatniť právo na odpočet DPH zaplatenej na vstupe v súvislosti s jej výstavbou, čo však daňové orgány zamietli. Podľa Súdneho dvora smernica 2006/112/ES o DPH nebráni tomu, aby verejnoprávny subjekt mal právo na úpravu odpočítania DPH zaplatenej z nehnuteľného investičného majetku v opísanej situácii za predpokladu, že zdaniteľná osoba v čase nadobudnutia nehnuteľnosti konala ako zdaniteľná osoba. Súdny dvor zdôraznil, že dotknutá obec síce pri nadobudnutí predmetnej nehnuteľnosti výslovne nevyhlásila, že ju zamýšľa využívať na zdaniteľnú činnosť, ale ani takúto možnosť výslovne nevylúčila. Podľa Súdneho dvora nemožno vylúčiť, že zámer využívať majetok na zdaniteľné účely možno vyjadriť aj implicitne.

C-475/17 Viking Motors a i. (7. 8. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dane – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – Článok 401 – Vnútroštátne dane, ktoré majú charakter daní z obratu – Zákaz – Pojem ‚daň z obratu‘ – Miestna daň z predaja – Podstatné charakteristické znaky DPH – Neexistencia“

Mesto Tallin v súlade s estónskou legislatívou o miestnych daniach zaviedlo pre roky 2010 a 2011 daň z predaja, ktorú platili miestni obchodníci podnikajúci v maloobchode, gastronómii alebo v rámci poskytovania služieb. Súdny dvor už posudzoval súlad tejto dane s právom a EÚ², avšak teraz sa osobitne zaoberal jej súladom so smernicou 2006/112/ES o DPH. Predmetná daň by bola v rozpore s uvedenou smernicou, ak by mala charakter dane z obratu, čo však podľa Súdneho dvora nemá, keďže nespĺňa podmienku vyberania dane v každom štádiu výrobného a distribučného procesu a podmienku existencie práva na odpočet dane uhradenej v predchádzajúcom štádiu tohto procesu. Navyiac, zatiaľ čo DPH zaťažuje výlučne konečného spotrebiteľa, toto neplatí pre dotknutú daň, pri ktorej je ponechané na výber maloobchodníka, či zvýši cenu tovarov alebo daň uhradí sám.

C-416/17 Európska komisia v. Francúzska republika (Zrážková daň) (4. 10. 2018)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Články 49 a 63 ZFEÚ, ako aj článok 267 tretí odsek ZFEÚ – Reťazovité zdanenie – Rozdielne zaobchádzanie v závislosti od členského štátu, v ktorom je dcérska spoločnosť nižšej úrovne rezidentom – Vrátenie nezákonne vybratej zrážkovej dane z hnutelného majetku – Požiadavky týkajúce sa dôkazov odôvodňujúcich takéto vrátenie – Stanovenie hornej hranice práva na vrátenie – Diskriminácia – Vnútroštátny súd rozhodujúci na poslednom stupni – Povinnosť podať návrh na začatie prejudiciálneho konania“

Súdny dvor v tomto konaní jednak rozhodol, že Francúzsko si nespĺnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z čl. 49 a 63 ZFEÚ, keďže pri výpočte vrátenia zrážkovej dane z hnutelného majetku zaplatenej spoločnosťou rezidentom z titulu rozdelenia dividend vyplatených spoločnosťou nerezidentom prostredníctvom dcérskej spoločnosti nerezidenta odmietlo zohľadniť zdanenie ziskov, z ktorých pochádzajú tieto dividendy, ktorému podliehala táto druhá uvedená spoločnosť, hoci vnútroštátny mechanizmus predchádzania dvojitému hospodárskemu zdaneniu umožňuje v prípade čisto

² Pozri rozsudok Súdneho dvora z 5. marca 2015 vo veci C-553/13 *Statoil Fuel&Retail*, EU:C:2015:149.

vnútroštátneho reťazca majetkovej účasti neutralizovať zdanenie, ktorému podliehali dividendy rozdeľované spoločnosťou na každom stupni tohto reťazca majetkovej účasti. Okrem toho Súdny dvor v tomto konaní prvýkrát rozhodol, že členský štát si nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z čl. 267 ZFEÚ z dôvodu, že najvyšší súd tohto štátu nepodal návrh na začatie prejudiciálneho konania, aj keď tak vzhľadom na okolnosti urobiť mal.

E. Oblasť: Doprava

C-601/17 Harms (12. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Letecká doprava – Nariadenie (ES) č. 261/2004 – Článok 8 ods. 1 – Náhrada ceny letenky v prípade zrušenia letu – Provízia vyberaná osobou, ktorá koná pri nákupe letenky ako sprostredkovateľ medzi cestujúcim a leteckým dopravcom – Zahrnutie“

Súdny dvor posudzoval, akú cenu letenky je letecký dopravca v prípade meškania letu povinný nahradiť cestujúcim podľa nariadenia 261/2004, ktoré stanovuje pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim v leteckej doprave, v situácii, keď cestujúci kúpil letenku na internetovom portáli a v celkovej sume letenky bola zarátaná aj sprostredkovateľská provízia pre tento portál. Súdny dvor rozhodol, že v takejto situácii je na účely stanovenia výšky náhrady pre cestujúceho určujúca cena letenky zahŕňajúca aj províziu sprostredkovateľa, okrem prípadu, ak bola táto provízia stanovená bez vedomia dotknutého leteckého dopravcu, čo musí preveriť vnútroštátny súd.

C-513/17 Baumgartner (26. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Doprava – Cestná doprava – Nariadenie (ES) č. 561/2006 – Článok 19 ods. 2 prvý pododsek – Správna sankcia za porušenie, ku ktorému došlo na území členského štátu sídla podniku, uložená príslušnými orgánmi iného členského štátu, v ktorom bolo toto porušenie zistené“

V tomto prípade sa vnútroštátny súd pýtal na výklad nariadenia 561/2006 a riešila sa otázka miestnej príslušnosti orgánov oprávnených na uloženie pokuty za priestupok, ktorý bol síce zistený na území jedného členského štátu, ale spáchaný na území iného členského štátu. Súdny dvor uviedol, že cieľom nariadenia 561/2006 je celkové zlepšenie bezpečnosti na cestách a vzhľadom na tento cieľ je nevyhnutné nielen kontrolovať dodržiavanie ustanovení tohto nariadenia, ale tiež potrebné, aby členské štáty mohli v prípade, že zistia porušenie, uložiť účinné, primerané a odrádzajúce sankcie. Súdny dvor preto rozhodol, že nariadenie 561/2006 priamo splnomocňuje príslušné orgány členského štátu uložiť sankciu podniku alebo jeho konateľovi za porušenie tohto nariadenia zistené na jeho území, za ktoré doposiaľ nebola uložená sankcia, aj keď k tomuto porušeniu došlo na území iného členského štátu, v ktorom má tento podnik sídlo.

C-384/17 Link Logistik N&N (4. 10. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Cestná doprava – Daňové ustanovenia – Smernica 1999/62/ES – Poplatky za používanie určitej dopravnej infraštruktúry ťažkými nákladnými vozidlami – Mýto – Povinnosť členských štátov stanoviť účinné, primerané a odrádzajúce sankcie – Paušálna pokuta – Zásada proporcionality – Priama uplatniteľnosť smernice“

Maďarské právo nepriznáva správnym orgánom pri vyrubovaní pokuty za nezaplatenie cestného mýta v správnom konaní nijakú mieru voľnej úvahy, a teda ani možnosť zohľadniť požiadavku primeranosti pri určovaní konkrétnej výšky pokuty. V súvislosti s touto právnou úpravou vyvstala otázka, či je požiadavka primeranosti stanovená v čl. 9a smernice 1999/62/ES o poplatkoch za používanie určitej dopravnej infraštruktúry ťažkými nákladnými vozidlami priamo uplatniteľná, resp. či a ako možno zosúladiť spomínanú vnútroštátnu právnu úpravu s uvedenou požiadavkou primeranosti prostredníctvom eurokonformného výkladu. Súdny dvor konštatoval, že uvedenú požiadavku primeranosti nemožno považovať za požiadavku, ktorá má priamy účinok. Zároveň Súdny dvor už zopakoval ustálené povinnosti vnútroštátnych súdov pri eurokonformnom výklade, ako aj prípadné dôsledky nemožnosti jeho použitia.

F. Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo

Spojené veci C-84/17 P, C-85/17 P a C-95/17 P Société des produits Nestlé a i. v. Mondelez UK Holdings & Services (25. 7. 2018)

„Odvolanie – Ochranná známka Európskej únie – Trojrozmerná ochranná známka zobrazujúca tvar štvordielnej čokoládovej tyčinky – Odvolanie týkajúce sa odôvodnenia – Nepripustnosť – Nariadenie (ES) č. 207/2009 – Článok 7 ods. 3 – Dôkaz o rozlišovacej spôsobilosti nadobudnutej používaním“

V tomto prípade Súdny dvor zamietol odvolania odvolateľiek proti rozsudku Všeobecného súdu³, ktorým zrušil rozhodnutie EUIPO. V prvom rade Súdny dvor zamietol odvolanie podané spoločnosťou Mondelez ako neprípustné, pretože sa netýkalo zrušenia výrokovej časti napadnutého rozsudku a odvolateľka sa ním iba snažila dosiahnuť zmenu niektorých dôvodov tohto rozsudku. Zvyšné dve odvolania Súdny dvor zamietol, keďže sa stotožnil s názorom Všeobecného súdu, že nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti v prípade ochrannej známky, ktorá nemá vnútornú rozlišovaciu schopnosť v celej EÚ, sa musí preukázať na celom tomto území a nielen na podstatnej časti územia EÚ. Súdny dvor pritom v tejto súvislosti zdôraznil, že je potrebné rozlišovať medzi na jednej strane skutočnosťami, ktoré sa musia preukázať, a to nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti používaním označenia bez takejto rozlišovacej spôsobilosti, a na druhej strane dôkazmi, ktorými možno tieto skutočnosti preukázať. Súdny dvor taktiež poznamenal, že nariadenie 207/2009 neukladá povinnosť preukázať na základe rôznych dôkazov nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti používaním jednotlivo v každom členskom štáte.

C-129/17 Mitsubishi Shoji Kaisha a Mitsubishi Caterpillar Forklift Europe (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochranná známka Európskej únie – Smernica 2008/95/ES – Článok 5 – Nariadenie (ES) č. 207/2009 – Článok 9 – Právo majiteľa ochrannej známky namietať proti odstráneniu všetkých označení zhodných s touto ochrannou známkou treťou osobou a umiestneniu nových označení na výrobky zhodné s výrobkami, pre ktoré bola uvedená ochranná známka zapísaná, s cieľom ich dovozu alebo uvedenia na trh v Európskom hospodárskom priestore (EHP)“

³ Rozsudok Všeobecného súdu z 15. decembra 2016 vo veci T-112/13 *Mondelez UK Holdings & Services v. EUIPO*, EU:T:2016:735.

Dve európske spoločnosti dovážali vysokozdvížne vozíky spoločnosti Mitsubishi opatrené ochrannými známkami tejto spoločnosti bez jej súhlasu. Po umiestnení týchto vozíkov do režimu colného uskladňovania odstránili ochranné známky z týchto vozíkov a na vozíkoch vykonávali úpravy, aby spĺňali európske normy a umiestnili na ne iné označenia s cieľom ich dovozu alebo predaja v EHP, kde sa predtým nepredávali. Súdny dvor uznal, že majiteľ ochrannej známky môže namietať proti takýmto praktikám. Okrem iného konštatoval, že odstránenie označení zhodných s ochrannou známkou a umiestnenie nových označení na výrobky bránia možnosti majiteľa ochrannej známky pritiahnúť zákazníkov kvalitou svojich výrobkov a ovplyvňujú reklamné a investičné funkcie ochrannej známky, ak predmetný výrobok ešte nebol uvedený na trh majiteľom alebo s jeho súhlasom pod jeho ochrannou známkou. Takéto odstránenie tiež odporuje cieľu zachovať nenarušenú hospodársku súťaž, pretože porušuje právo majiteľa ochrannej známky kontrolovať prvé uvedenie výrobkov označených touto ochrannou známkou na trh v rámci EHP a obmedzuje funkcie ochrannej známky.

C-161/17 Renckhoff (7. 8. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Autorské práva a s nimi súvisiace práva – Smernica 2001/29/ES – Informačná spoločnosť – Zosúladenie niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv – Článok 3 ods. 1 – Verejný prenos – Pojem – Umiestnenie fotografie na internetovej stránke bez súhlasu nositeľa autorského práva, ktorá bola pôvodne zverejnená na inej internetovej stránke bez obmedzení a so súhlasom nositeľa autorského práva – Nová verejnosť“

Fotograf udelil súhlas so zverejnením svojej fotografie na cestovateľskej internetovej stránke, odkiaľ ju bez jeho súhlasu stiahla istá stredoškolačka a použila ju vo svojom referáte, ktorý bol celý zverejnený na internetovej stránke jej školy. V rámci sporu o to, či sa umiestnením tejto fotografie na svojej internetovej stránke dotknutá škola dopustila porušenia autorských práv fotografa, Súdny dvor vyložil pojem „verejný prenos“ podľa smernice 2001/29/ES, ktorá sa zaoberá ochranou autorských práv. Rozhodol, že uvedený pojem zahŕňa aj popísané umiestnenie fotografie na novej internetovej stránke. Okrem iného Súdny dvor vychádzal z toho, že v tomto prípade došlo k sprístupneniu diela novej verejnosti, keďže verejnosť, ktorú autor diela zohľadňoval pri udeľovaní súhlasu s umiestnením fotografie na pôvodnej stránke, bola tvorená iba používateľmi tej stránky, a nie používateľmi inej internetovej stránky. Na uvedený záver nemalo vplyv, že fotografia bola použitá pre vzdelávacie účely dotknutej študentky a že fotograf neobmedzil možnosti používania fotografie používateľmi internetu.

G. Oblasť: Hospodárska súťaž

C-98/17 P Philips a Philips France v. Európska komisia (26. 9. 2018)

C-99/17 P Infineon Technologies v. Európska komisia (26. 9. 2018)

„Odvolanie – Dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy – Kartely – Európsky trh s čipmi pre karty – Sieť dvojstranných kontaktov – Výmena citlivých obchodných informácií – Spochybnenie pravosti dôkazov – Právo na obhajobu – Obmedzenie hospodárskej súťaže „z hľadiska jej predmetu“ – Jediné a pokračujúce porušenie – Účasť na porušení a uvedomelosť, účastníka určitých dvojstranných kontaktov, iných dvojstranných kontaktov – Súdne preskúmanie – Neobmedzená právomoc – Rozsah – Výpočet výšky pokuty.“

Odvolaateľky napadli rozsudky⁴ Všeobecného súdu, ktorými zamietol ich žaloby a potvrdil pokuty, ktoré im uložila EK kvôli ich účasti na karteli v odvetví čipov pre karty. Vo veci C-99/17 P Súdny dvor vyhovel odvolaniu a napadnutý rozsudok zrušil v rozsahu, v akom Všeobecný súd zamietol subsidiárny návrh odvolateľky týkajúci sa zníženia pokuty, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia pri výkone jeho neobmedzenej právomoci. Všeobecný súd totiž nevykonal celkovú analýzu zohľadňujúcu všetky relevantné okolnosti, keďže nepreskúmal primeranosť pokuty vo vzťahu k počtu kontaktov, ktoré boli proti odvolateľke uplatnené, a tento svoj postup ani neodôvodnil. Vo veci C-98/17 P Súdny dvor zamietol odvolanie v celom rozsahu, čím v podstate potvrdil rozhodnutie EK a pokutu, ktorú uložila odvolateľke.

H. Oblasť: Inštitucionálne právo

C-78/18 Európska komisia v. Maďarsko (26. 9. 2018)

„Žaloba o nesplnenie povinnosti – Vedľajšie účastníctvo – Členský štát – Pripustenie“

V tomto konaní EK žaluje Maďarsko kvôli zákonu o transparentnosti organizácií, ktoré prijímajú finančnú pomoc zo zahraničia. Tvrdí, že Maďarsko zaviedlo zbytočne a bezdôvodne diskriminačné obmedzenia pre zahraničné granty v prospech maďarských občianskych organizácií, čo je v rozpore s čl. 63 ZFEÚ a s čl. 7, 8 a 12 Charty základných práv EÚ. Švédsko chcelo v konaní intervenovať na podporu EK. Keďže Maďarsko v stanovenej lehote predložilo pripomienky k návrhu Švédska, Súdny dvor musel rozhodnúť uznesením. Rozhodol, že intervencia Švédska sa musí povoliť a nič na tom nemenia argumenty Maďarska o údajnej nevhodnosti a obmedzenej pridanej hodnote tejto intervencie.

C-73/17 Francúzska republika v. Európsky parlament (Výkon rozpočtovej právomoci) (2. 10. 2018)

„Žaloba o neplatnosť – Inštitucionálne právo – Protokol o umiestnení sídel inštitúcií a niektorých orgánov, úradov a agentúr a útvarov Európskej únie – Európsky parlament – Pojem ‚zasadnutie o rozpočte‘ konajúce sa v Štrasburgu (Francúzsko) – Článok 314 ZFEÚ – Výkon rozpočtovej právomoci na dodatočnom plenárnom zasadnutí v Bruseli (Belgicko)“

EP nezaradil rozpravu a hlasovanie o návrhu ročného rozpočtu EÚ na rozpočtový rok 2017 do programu riadneho plenárneho zasadnutia, ktoré sa konalo v Štrasburgu od 21. do 24. novembra 2016, ale do programu dodatočného plenárneho zasadnutia konajúceho sa 30. novembra a 1. decembra 2016 v Bruseli. Následne bol rozpočet na tomto zasadnutí schválený. Francúzsko namietalo, že bol porušený Protokol (č. 6) o sídlach inštitúcií, v súlade s ktorým je EP povinný vykonávať rozpočtové právomoci, ktoré mu priznáva čl. 314 ZFEÚ, v plnom rozsahu na riadnych plenárnych zasadnutiach, ktoré sa konajú v Štrasburgu. Súdny dvor žalobu Francúzska zamietol a uviedol, že v prejednávanej veci bol 1. december 2016 posledným dňom lehoty stanovenej v čl. 314 ods. 6 ZFEÚ. Vzhľadom na význam

⁴ Rozsudok Všeobecného súdu z 15. decembra 2016 vo veci T-758/14 *Infineon Technologies v. Európska komisia*, EU:T:2016:737; rozsudok Všeobecného súdu z 15. decembra 2016 vo veci T-762/14 *Philips a Philips France v. Európska komisia*, EU:T:2016:738.

prijímania ročného rozpočtu pre činnosť EÚ nemožno vyžadovať, aby mal predseda EP povinnosť počkať na konanie nasledujúceho riadneho plenárneho zasadnutia v Štrasburgu.

I. Oblasť: Justičná spolupráca v občianskych a obchodných

C-21/17 *Catlin Europe* (6. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych a obchodných veciach – Európske konanie o platobnom rozkaze – Nariadenie (ES) č. 1896/2006 – Vydanie platobného rozkazu spolu s návrhom na jeho vydanie – Absencia prekladu návrhu na vydanie platobného rozkazu – Európsky platobný rozkaz vyhlásený za vykonateľný – Návrh na preskúmanie po uplynutí lehoty na podanie odporu – Doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností – Nariadenie (ES) č. 1393/2007 – Uplatniteľnosť – Článok 8 a príloha II – Poučenie adresáta o práve odmietnuť prevzatie nepreloženého návrhu na začatie konania – Absencia vzorového tlačiva – Dôsledky“

Súdny dvor posudzoval uplatnenie nariadenia 1393/2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch na doručovanie európskeho platobného rozkazu (EPR). Podľa Súdneho dvora sa má uvedené nariadenie vykladať tak, že ak sa EPR doručí odporcovi bez toho, aby návrh na vydanie platobného rozkazu pripojený k nemu bol v jazyku, ktorému má rozumieť, ako to vyžaduje uvedené nariadenie, musí byť odporca prostredníctvom vzorového tlačiva uvedeného v prílohe II tohto nariadenia riadne poučený o svojom práve odmietnuť prevzatie predmetnej písomnosti. Z dôvodu takéhoto nedostatku pri doručení EPR sa predmetný EPR nestáva platne vykonateľným a lehota daná odporcovi na podanie odporu nezačína plynúť.

C-379/17 *Società Immobiliare Al Bosco Srl* (4. 10. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych veciach – Nariadenie (ES) č. 44/2001 – Uznávanie a výkon rozsudkov v občianskych a obchodných veciach – Lehota stanovená v práve členského štátu na účely výkonu uznesenia o zabezpečovacom opatrení – Uplatniteľnosť tejto lehoty na právny titul zabezpečovacieho opatrenia nadobudnutý v inom členskom štáte, ktorý bol vyhlásený za vykonateľný v dožiadanom členskom štáte“

Vnútroštátny súd v Taliansku vydal uznesenie, podľa ktorého veriteľ mohol vykonať zabezpečovacie opatrenie proti dlžníkovi (napríklad zápis záložného práva na nehnuteľnom majetku dlžníka), a následne nemecký súd uznal takéto uznesenie za vykonateľné v Nemecku. Veriteľ však napokon nemohol zabezpečovacie opatrenie skutočne vykonať, keďže iný nemecký súd usúdil, že uplynula zákonná lehota pre výkon zabezpečovacieho opatrenia, ktorá je v nemeckom právnom poriadku stanovená prísnejšie ako v talianskom a podľa tohto súdu sa má lehota podľa nemeckého zákona použiť aj na prípad talianskeho uznesenia uznaného za vykonateľné v Nemecku. Súdny dvor potvrdil, že relevantné ustanovenia nariadenia Brusel I. nebránia tomu, aby sa vnútroštátne právo upravujúce uplatnenie lehoty na výkon uznesenia o zabezpečovacom opatrení uplatnilo aj na uznesenie prijaté v inom členskom štáte, ktoré je vykonateľné v dožiadanom členskom štáte.

C-337/17 Feniks (4. 10. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 – Súdna právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov v občianskych a obchodných veciach – Osobitné právomoci – Článok 7 bod 1 písm. a) – Pojem ‚zmluvné veci‘ – Actio pauliana“

Poľská spoločnosť podala na poľskom súde odporovaciu žalobu proti španielskej spoločnosti. Domáhala sa vyhlásenia neúčinnosti zmluvy o prevode nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v Poľsku, ktorú žalovaná španielska spoločnosť uzavrela s dlžníkom žalobkyne a ktorou malo dôjsť k úmyselnému kráteniu jej práv ako veriteľa. Poľský súd mal pochybnosti, či je daná jeho medzinárodná právomoc na prejednanie daného sporu. Súdny dvor rozhodol, že na odporovaciu žalobu v takejto situácii sa uplatňuje pravidlo o medzinárodnej právomoci stanovené v čl. 7 bode 1 písm. a) nariadenia 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podľa ktorého v „zmluvných veciach“ možno žalovať na súde podľa miesta zmluvného plnenia, keďže takéto alternatívne kritérium na určenie právomoci vzhľadom na zmluvný pôvod vzťahov medzi veriteľom a dlžníkom zodpovedá tak požiadavke právnej istoty a predvídateľnosti, ako aj cieľu spočívajúcemu v riadnom výkone spravodlivosti.

J. Oblasť: Justičná spolupráca v trestných veciach

C-220/18 PPU Generalstaatsanwaltschaft (Väzenské podmienky v Maďarsku) (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Naliehavé prejudiciálne konanie – Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach – Európsky zatykač – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Článok 1 ods. 3 – Postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – Podmienky výkonu – Dôvody nevykonania – Charta základných práv Európskej únie – Článok 4 – Zákaz neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania – Väzenské podmienky vo vydávajúcom členskom štáte – Rozsah preskúmania uskutočneného vykonávajúcimi súdnymi orgánmi – Existencia opravných prostriedkov vo vydávajúcom členskom štáte – Ubezpečenie predložené orgánmi tohto členského štátu“

Súdny dvor vyložil rámcové rozhodnutie 2002/584 o európskom zatykači (EZR) tak, že ak vykonávajúci súd disponuje informáciami, ktoré potvrdzujú existenciu systémových alebo všeobecných nedostatkov týkajúcich sa väzenských podmienok v ústavoch na výkon trestu vydávajúceho členského štátu, nemôže vylúčiť existenciu skutočného rizika, že osoba, na ktorú bol vydaný EZR, bude vystavená neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu v zmysle Charty iba preto, že táto osoba má vo vydávajúcom členskom štáte k dispozícii opravný prostriedok, ktorý jej umožňuje brániť sa proti väzenským podmienkam, hoci uvedený orgán môže zohľadniť existenciu takéhoto opravného prostriedku v súvislosti s rozhodnutím o odovzdaní dotknutej osoby. Vykonávajúcemu súdu prislúcha preveriť podmienky väzby, ale iba v ústavoch na výkon trestu, v ktorých bude uvedená osoba pravdepodobne uväznená. Má posudzovať iba konkrétne a presné väzenské podmienky dotknutej osoby. Môže pritom prihliadať aj na zabezpečenie príslušných orgánov vydávajúceho štátu, že dotknutá osoba nebude vystavená neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu.

C-216/18 PPU Minister for Justice and Equality (Nedostatky systému súdnictva) (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Naliehavé prejudiciálne konanie – Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach – Európsky zatykač – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Článok 1 ods. 3 – Postupy odovzdávania medzi členskými štátmi – Podmienky výkonu – Charta základných práv Európskej únie – Článok 47 – Právo na prístup k nezávislému a nestrannému súdu“

Súdny dvor vykladal rámcové rozhodnutie 2002/584 o európskom zatykači (EZR) v kontexte zmien justičného systému prijatých v Poľsku, ktoré vydalo EZR voči svojmu štátnemu príslušníkovi. Podľa Súdneho dvora platí, že ak má vykonávajúci súd k dispozícii dôkazy o existencii reálneho rizika porušenia základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 47 druhým odsekom Charty z dôvodu systémových alebo všeobecných nedostatkov, pokiaľ ide o nezávislosť súdnej moci vydávajúceho členského štátu, uvedený súd musí konkrétnym a presným spôsobom overiť, či vzhľadom na osobnú situáciu tejto osoby, ako aj na povahu protiprávneho konania, z dôvodu ktorého je trestne stíhaná, a skutkové okolnosti, na základe ktorých bol EZR vydaný, a s prihliadnutím na informácie poskytnuté vydávajúcim členským štátom existujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že uvedená osoba bude v prípade odovzdania do tohto štátu takému riziku vystavená.

C-268/17 AY (Zatykač - svedok) (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Európsky zatykač – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Článok 1 ods. 2, článok 3 bod 2 a článok 4 bod 3 – Dôvody odmietnutia vykonania – Zastavenie trestného stíhania – Zásada ne bis in idem – Vyžiadaná osoba, ktorá bola svedkom v predchádzajúcom konaní týkajúcom sa tých istých činov – Vydanie viacerých európskych zatykačov na tú istú osobu“

V tomto konaní sa vnútroštátny súd pýtal, či rámcové rozhodnutie 2002/584 o európskom zatykači (EZR) umožňuje príslušným orgánom vykonávajúceho štátu odmietnuť vykonať EZR z dôvodu, že vo vykonávajúcom štáte bolo ukončené trestné stíhanie týkajúce sa tých istých činov. Súdny dvor po tom, čo analyzoval obligatórne aj fakultatívne dôvody nevykonania EZR, rozhodol, že na účely odmietnutia vykonania EZR sa nemožno odvolávať na také rozhodnutie prokuratúry, akým je rozhodnutie maďarského ústredného vyšetrovacieho orgánu dotknuté vo veci samej, ktorým sa zastavuje trestné stíhanie začaté voči neznámemu páchatelovi, v rámci ktorého osoba, na ktorú bol vydaný tento EZR, bola vypočutá len ako svedok, a to bez toho, aby sa trestné stíhanie viedlo proti tejto osobe a toto rozhodnutie bolo prijaté vo vzťahu k nej.

C-310/18 PPU Milev (19. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Naliehavé konanie – Súdna spolupráca v trestných veciach – Smernica (EÚ) 2016/343 – Prezumpcia neviny – Verejná zmienka o vine – Účinná náprava – Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia o väzbe“

V trestnom konaní bola spochybnená zákonnosť rozhodnutia o ďalšom pokračovaní väzby, keďže vnútroštátny súd pri rozhodovaní nezohľadnil argument zadržanej osoby spochybňujúci dôveryhodnosť svedeckej výpovede. Vznikla tak okrem iného otázka, do akej miery musí mať súd istotu o spáchaní trestného činu pri rozhodovaní o väzbe (napr. či stačí konštatovanie, že *prima facie* mohol

byť spáchaný trestný čin, alebo musí existovať veľmi vysoká pravdepodobnosť, že bol spáchaný trestný čin). Súdny dvor v tomto kontexte poskytol výklad smernice (EÚ) 2016/343 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní a dospel k záveru, že nie je v rozpore s uvedenou smernicou, ak súd prijme predbežné rozhodnutia procesnej povahy (napr. rozhodnutie o ďalšom pokračovaní väzby), ktoré sú založené na podozrení alebo na usvedčujúcich dôkazoch, za podmienky, že zadržaná osoba v nich nie je označovaná za vinnú. Ďalej však podľa Súdneho dvora uvedená smernica nestanovuje konkrétne podmienky, za ktorých môžu byť prijímané rozhodnutia o väzbe.

C-327/18 PPU R O (19. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Naliehavé prejudiciálne konanie – Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach – Európsky zatykač – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Dôvody pre povinné nevykonanie – Článok 50 ZEÚ – Zatykač vydaný súdnymi orgánmi členského štátu, ktorý začal konanie o vystúpení z Európskej únie – Neistota týkajúca sa režimu uplatniteľného na vzťahy medzi týmto štátom a Úniou po vystúpení“

Vnútroštátny súd, ktorý rozhodoval o vydaní osoby do Spojeného kráľovstva na základe európskeho zatykača (EZR) podľa rámcového rozhodnutia 2002/584, mal pochybnosť, či je v situácii, keď Spojené kráľovstvo v súlade s čl. 50 ZEÚ oznámilo svoj zámer vystúpiť z EÚ, povinný odmietnuť odovzdanie tejto osoby do Spojeného kráľovstva. Súdny dvor najskôr zdôraznil, že vzhľadom na základnú zásadu vzájomnej dôvery, na ktorej je rámcové rozhodnutie 2002/584 založené, je odmietnutie vykonania EZR poňaté ako výnimka, ktorá sa musí vykladať reštriktívne. Podľa Súdneho dvora samotné oznámenie úmyslu členského štátu vystúpiť z EÚ nie je „výnimočnou“ okolnosťou, ktorá by mohla odôvodniť odmietnutie vykonať EZR vydaný týmto členským štátom. Ak neexistujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že po vystúpení vydávajúceho členského štátu z EÚ hrozí osobe, na ktorú je EZR vydaný, že bude zbavená práv priznaných Chartou a rámcovým rozhodnutím 2002/584, nemôže vykonávajúci členský štát odmietnuť výkon EZR, pokiaľ je vydávajúcim členským štátom členom EÚ.

K. Oblasť: Mimozmluvná zodpovednosť

C-346/17 P Klein v. Európska komisia (6. 9. 2018)

„Odvolanie – Článok 340 druhý odsek ZFEÚ – Mimozmluvná zodpovednosť Európskej únie – Smernica 93/42/EHS – Zdravotnícke pomôcky – Článok 8 ods. 1 a 2 – Postup v rámci ochrannej doložky – Oznámenie rozhodnutia o zákaze uvádzania zdravotníckej pomôcky na trh vykonané členským štátom – Absencia rozhodnutia Európskej komisie – Dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorej cieľom je priznať práva jednotlivcom – Príčinná súvislosť medzi správaním inštitúcie a uvádzanou škodou – Dôkaz o existencii a rozsahu škody“

V tomto prípade Súdny dvor čiastočne vyhovel odvolaniu a zrušil rozsudok⁵ Všeobecného súdu v rozsahu, v akom sa v ňom rozhodlo, že pán Christoph Klein nepreukázal existenciu priamej a dostatočnej príčinnej súvislosti, ktorá mohla viesť k vzniku zodpovednosti EÚ. Rozhodol, že

⁵ Rozsudok Všeobecného súdu z 28. septembra 2016 vo veci T-309/10 RENV *Klein v. Európska komisia*, EU:T:2016:570.

Všeobecný súd v prvom rade skreslil skutkové okolnosti, ktoré mu boli predložené, keď usúdil, že spoločnosť Broncho-Air Medizintechnik dobrovoľne zastavila uvádzanie na trh pomôcky Inhaler, a teda nemohol platne rozhodnúť, že neexistuje priama príčinná súvislosť medzi konaním EK a škodou, na ktorú sa odvoláva žalobca. V druhom rade sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že odmietol existenciu takejto príčinnej súvislosti s odvolaním sa na nedostatok istoty, že EK prijme pozitívne rozhodnutie. Napokon v treťom rade sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že sa musí odmietnuť existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym správaním EK a škodou uvádzanou odvolateľom, pokiaľ ide o výdavky a odmeny advokátov, ako aj úvery a úroky, ktoré si žalobca musel zmluvne dohodnúť, aby mohol financovať konania začaté pred vnútroštátnymi súdmi.

L. Oblasť: Nediskriminácia

C-68/17 IR (11. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálna politika – Smernica 2000/78/ES – Rovnosť zaobchádzania – Pracovné činnosti v cirkvách a v iných organizáciách, ktorých duch je založený na náboženstve alebo viere – Pracovné požiadavky – Konanie v dobrej viere a lojalita s duchom cirkvi alebo organizácie – Pojem – Rozdielne zaobchádzanie založené na náboženstve a viere – Prepustenie pracovníka katolíckeho vierovyznania vykonávajúceho riadiacu funkciu z dôvodu uzavretia druhého civilného manželstva po rozvode“

Primár v katolíckej nemocnici bol prepustený po tom, čo po rozvode opätovne uzavrel manželstvo. V prvom rade Súdny dvor konštatoval, že rozhodnutie prevádzkovateľa nemocnice, ktorej duch je založený na náboženstve alebo viere, podriaďiť svojich zamestnancov v riadiacich funkciách požiadavkám konania v dobrej viere a lojality s týmto duchom musí môcť byť predmetom účinného súdneho preskúmania.⁶ Pri takomto preskúmaní a na účely posúdenia, či dochádza k nedovolenému rozdielnemu zaobchádzaniu (zamestnancovi s iným než katolíckym vierovyznaním alebo zamestnancovi so žiadnym vierovyznaním by za rovnakých okolností nebola daná výpoveď), sa musí konajúci vnútroštátny súd ubezpečiť, či vzhľadom na povahu dotknutých pracovných činností alebo kontext, v ktorom sa vykonávajú, náboženstvo alebo viera predstavujú základnú, oprávnenú a odôvodnenú požiadavku povolania s ohľadom na uvedeného ducha. Súdny dvor však uviedol, že dodržiavanie koncepcie manželstva podľa katolíckej cirkvi sa nejaví byť potrebné na podporu ducha prevádzkovateľa nemocnice vzhľadom na význam vykonávaných pracovných činností.

M. Oblasť: Občianstvo EÚ

C-717/17 P(I) Minority SafePack - one million signatures for diversity in Europe v. Rumunsko a Európska komisia (5. 9. 2018)

„Odvolanie – Vedľajšie účastníctvo – Článok 40 druhý pododsek druhá veta Štatútu Súdneho dvora Európskej únie – Spor medzi členským štátom a inštitúciou Európskej únie – Európska občianska

⁶ Pozri tiež rozsudok Súdneho dvora zo 17. apríla 2018 vo veci C-414/16 *Egenberger*, EU:C:2018:257.

iniciatíva „Menšinový balíček – milión podpisov za rozmanitosť v Európe“ – Návrh organizátorov tejto európskej občianskej iniciatívy na vstup dokonania v pozícii vedľajšieho účastníka – Zamietnutie“

Súdny dvor posudzoval odvolanie proti uzneseniu Všeobecného súdu, ktorým tento odmietol návrh na vstup výboru organizátorov spornej európskej iniciatívy občanov do konania o žalobe Rumunska proti EK v pozícii vedľajšieho účastníka. Odvolatelia v princípe argumentovali, že pri výklade čl. 40 Štatútu Súdneho dvora EÚ treba zohľadniť, ako bezprostredne sa ich dané konanie dotýka. EK sa v zásade postavila na stranu odvolateľov. Súdny dvor však odvolanie zamietol a potvrdil správnosť rozhodnutia Všeobecného súdu, keďže znenie čl. 40 Štatútu Súdneho dvora EÚ je jasné a jednoznačne vylučuje vedľajšie účastníctvo fyzických a právnických osôb v sporoch medzi členskými štátmi a inštitúciami EÚ.

N. Oblasť: Ochrana osobných údajov

C-207/16 Ministerio Fiscal (2. 10. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Elektronické komunikácie – Spracovávanie osobných údajov – Smernica 2002/58/ES – Články 1 a 3 – Pôsobnosť – Dôvernoscť elektronických komunikácií – Ochrana – Článok 5 a článok 15 ods. 1 – Charta základných práv Európskej únie – Články 7 a 8 – Údaje spracovávané v rámci poskytovania elektronických komunikačných služieb – Prístup vnútroštátnych orgánov k údajom na účely vyšetrovania – Hranica závažnosti trestného činu spôsobilá odôvodniť prístup k údajom“

V rámci vyšetrovania lúpeže, počas ktorej bol odcudzený mobilný telefón, požiadala španielska polícia príslušný súd, aby nariadil poskytovateľom elektronických komunikačných služieb, aby oznámili, okrem iného, údaje o totožnosti osôb, ktoré sú držiteľmi SIM kariet aktivovaných s odcudzeným telefónom, avšak takáto žiadosť bola zamietnutá z dôvodu, že nejde o závažný trestný čin. Súdny dvor sa v tejto súvislosti zaoberal výkladom smernice 2002/58/ES týkajúcej sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií. Poskytnutie osobných údajov v uvedenom kontexte predstavuje zásah do základných práv držiteľov SIM kariet podľa čl. 7 a čl. 8 Charty (rešpektovanie súkromného a rodinného života a ochrana osobných údajov). Tieto údaje však sami o sebe neumožňujú dozvedieť sa presné podrobnosti o súkromnom živote dotknutých osôb. Preto prístup iba k týmto údajom môže byť odôvodnený cieľom prevencie, vyšetrovania a stíhania trestných činov vo všeobecnosti, nie iba závažných trestných činov.

O. Oblasť: Ochrana spotrebiteľa

C-632/16 Dyson (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Maloobchodný predaj vysávačov – Štítok týkajúci sa energetickej triedy – Smernica 2010/30/EÚ – Delegované nariadenie (EÚ) č. 665/2013 – Vysávače – Doplnenie iných symbolov – Nekalé obchodné praktiky – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 2005/29/ES – Článok 7 – Absencia spresnenia podmienok, za ktorých sa meria energetická účinnosť – Klamlivé opomenutie“

Výrobca vysávačov pred vnútroštátnym súdom namietal spôsoby označovania energetickej spotreby na vysávačoch jeho konkurenta. V prvom rade údajne dochádzalo k uvádzaniu spotrebiteľov do omylu tým, že im nebola poskytnutá informácia, že testovanie energetickej náročnosti vysávačov sa vykonáva

s prázdny m vrecom na prach. Takéto testovanie totiž údajne nereflektuje skutočný výkon a energetickú spotrebu vysávača. Súdny dvor však konštatoval, že neposkytnutie informácií o testovacích podmienkach nepredstavuje „klamlivé opomenutie“ v zmysle smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom. V druhom rade výrobca na vysávače okrem energetického štítku umiestnil aj iné štítky alebo symboly, ktorými vyzdvihoval kvalitu vysávača. Podľa Súdneho dvora môže byť takéto konanie v rozpore s právom EÚ, keďže môže byť zavádzajúce alebo zmätočné pre spotrebiteľa vzhľadom na spotrebu energie predmetného vysávača počas jeho používania, čo však musí overiť vnútroštátny súd. Ten okrem iného musí zohľadniť vnímanie priemerného koncového užívateľa, ktorý je v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný, s prihliadnutím na sociálne, kultúrne a jazykové faktory.

C-485/17 Verbraucherzentrale Berlin (7. 8. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 2011/83/EÚ – Článok 2 ods. 9 – Pojem ‚prevádzkové priestory‘ – Kritériá – Kúpna zmluva uzavretá v stánku, ktorý prevádzkuje obchodník pri príležitosti obchodného veľtrhu“

Vnútroštátny súd posudzoval, či spoločnosť, ktorá predáva svoj tovar výhradne na veľtrhoch, je povinná upozorňovať svojich zákazníkov pri nákupe v jej stánku na možnosť odstúpenia od kúpnej zmluvy, t. j. či takýto predaj možno považovať za predaj mimo obchodných priestorov obchodníka a uplatniť naň ustanovenia ochrany spotrebiteľa pri uzatváraní kúpnych zmlúv na diaľku. Súdny dvor pripomenul, že dôvodom zvýšenej ochrany spotrebiteľa pri predaji mimo prevádzkových priestorov obchodníka (napr. podomový predaj) je fakt, že spotrebiteľ sa môže cítiť pod psychologickým tlakom alebo voči nemu môže byť použitý moment prekvapenia. V nadväznosti na uvedené konštatoval, že stánok, o aký ide vo veci samej, by mohol predstavovať „obchodné priestory“ obchodníka, ak vzhľadom na všetky okolnosti, najmä na konkrétny dojem vyvolávaný dotknutým stánkom a na informácie poskytované v priestoroch samotného veľtrhu, spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný, primerane pozorný a obozretný, môže dôvodne očakávať, že tento obchodník tam vykonáva svoju činnosť a že ho osloví s cieľom uzavrieť kúpnu zmluvu, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Spojené veci C-54/17 a C-55/17 Wind Tre a i. (13. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 2005/29/ES – Nekalé obchodné praktiky – Článok 3 ods. 4 – Pôsobnosť – Články 5, 8 a 9 – Agresívne obchodné praktiky – Príloha I bod 29 – Obchodné praktiky, ktoré sa za každých okolností považujú za agresívne – Zotrvačný predaj – Smernica 2002/21/ES – Smernica 2002/22/ES – Telekomunikačné služby – Predaj SIM kariet (Subscriber Identity Module, účastnícka identifikačná karta) obsahujúcich niektoré prednastavené a vopred aktivované služby – Predchádzajúce neinformovanie spotrebiteľa“

Súdny dvor posudzoval situáciu, keď mobilní operátori uvádzali na trh mobilné telefóny, ktorých SIM karty obsahovali prednastavené služby ako prístup k internetu a hlasová odkazová služba, pričom spotrebiteľia o tom a o nákladoch s tým spojených neboli pri predaji informovaní. Podľa Súdneho dvora sa má pojem „zotrvačný predaj“ podľa smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu vykladať tak, že s výhradou overení vnútroštátnym súdom pokrýva opísané konania mobilných operátorov. Uvedená smernica nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej musí byť konanie predstavujúce zotrvačný predaj v zmysle

tejto smernice posúdené s ohľadom na ustanovenia tejto smernice s tým dôsledkom, že národný regulačný orgán v zmysle smernice 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby nemá právomoc uložiť sankcie za takéto konanie.

C-332/17 Starman (13. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľov – Smernica 2011/83/EÚ – Článok 21 – Spotrebiteľské zmluvy – Telefonické komunikácie – Praktika poskytovateľa telekomunikačných služieb spočívajúca v ponúkaní svojim klientom, ktorí už uzatvorili zmluvu, skráteného čísla zákazníckeho servisu za vyššiu sadzbu ako základnú sadzbu“

V tomto konaní vnútroštátny súd požiadal Súdny dvor o výklad čl. 21 smernice 2011/83/EÚ, a to v kontexte sporu medzi Úradom na ochranu spotrebiteľov v Estónsku a spoločnosťou Starman, ktorá je poskytovateľom telekomunikačných služieb a internetu. Spor sa týkal príkazu uloženého uvedeným úradom, aby uvedená spoločnosť prestala ponúkať spotrebiteľom, ktorí s ňou už uzatvorili zmluvu, skrátené číslo zákazníckeho servisu za vyššiu sadzbu ako základnú sadzbu. Súdny dvor rozhodol, že čl. 21 prvý odsek smernice 2011/83/EÚ bráni tomu, aby v prípade, že obchodník ponúkol celej klientele jedno alebo viacero skrátených telefónnych čísiel za vyššiu sadzbu ako základnú sadzbu, spotrebiteľa, ktorí už uzatvorili zmluvu s týmto obchodníkom, platili viac ako základnú sadzbu, keď v súvislosti s touto zmluvou telefonicky kontaktujú uvedeného obchodníka.

C-51/17 OTP Bank a OTP Faktoring (20. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Nekalé podmienky – Smernica 93/13/EHS – Pôsobnosť – Článok 1 ods. 2 – Záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia – Článok 3 ods. 1 – Pojem ‚zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá‘ – Podmienka vložená do zmluvy po jej uzatvorení v nadväznosti na zásah vnútroštátneho zákonodarcu – Článok 4 ods. 2 – Jasné a zrozumiteľné formulovanie podmienky – Článok 6 ods. 1 – Preskúmanie nekalej povahy podmienky vnútroštátnym súdom ex officio – Zmluva o úvere v cudzích menách uzavretá medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom“

Vnútroštátne konanie sa týkalo sporu medzi dlžníkmi a veriteľom – maďarskou bankou vo veci návrhu na určenie nekalej povahy určitých zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve o úvere denominovanom vo švajčiarskych frankoch, poskytnutom a splatnom v maďarských forintoch. Dlžníci vo vnútroštátnom konaní uviedli, že nevedeli posúdiť rozsah kurzového rizika. Navyše maďarský vnútroštátny právny predpis označuje za neplatné podmienky zmlúv o úvere uzavreté so spotrebiteľmi týkajúce sa rozdielu vo výmennom kurze, ktoré neboli individuálne dohodnuté. Súdny dvor vo svojom rozsudku okrem iného uviedol, že finančné inštitúcie sú povinné poskytnúť dlžníkom informácie, ktoré im umožnia prijať obozretné rozhodnutia založené na dobrej informovanosti. Zrozumiteľnosť zmluvných podmienok sa má posudzovať v čase uzatvorenia zmluvy so zreteľom na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, ako aj na všetky ostatné zmluvné podmienky, napriek tomu, že niektoré z týchto podmienok boli vyhlásené alebo považované za nekalé a v dôsledku toho neskôr vyhlásené za neplatné vnútroštátnym zákonodarcom.

C-448/17 EOS KSI Slovensko (20. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spotrebiteľské zmluvy – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky – Článok 4 ods. 2 a článok 5 – Povinnosť vypracovať podmienky jasne a zrozumiteľne – Článok 7 – Podania na súd od osôb alebo organizácií, ktoré majú oprávnený záujem na ochrane spotrebiteľov pred používaním nekalých podmienok – Vnútroštátna právna úprava podmieňujúca možnosť združenia na ochranu spotrebiteľa stať sa vedľajším účastníkom konania súhlasom spotrebiteľa – Spotrebiteľský úver – Smernica 87/102/EHS – Článok 4 ods. 2 – Povinnosť uviesť v písomnej zmluve ročnú percentuálnu mieru nákladov – Zmluva, ktorá obsahuje iba matematický vzorec výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu“

Tento prípad sa týkal výkladu smernice 93/13/EHS. Vnútroštátny súd sa pýtal jednak na súlad viacerých aspektov konania o vydanie platobného rozkazu s uvedenou smernicou a jednak na výklad pojmu „zrozumiteľný“ uvedeného v čl. 4 ods. 2 smernice 93/13/EHS. Súdny dvor rozhodol, že smernica 93/13/EHS v spojení so zásadou ekvivalencie bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá neumožňuje spotrebiteľskému združeniu vstúpiť ako vedľajší účastník na podporu spotrebiteľa do konania o vydanie platobného rozkazu týkajúceho sa individuálneho spotrebiteľa a podať odpor proti takémuto platobnému rozkazu, ak ho nenapadne uvedený spotrebiteľ. Uvedený záver však platí iba pod podmienkou, že uvedená právna úprava skutočne ukladá pre vedľajšie účastníctvo združení na ochranu spotrebiteľa v sporoch týkajúcich sa práva EÚ menej výhodné podmienky, než sú tie, ktoré sa uplatňujú v prípade sporov týkajúcich sa výlučne vnútroštátneho práva, čo musí preveriť vnútroštátny súd. Súdny dvor taktiež rozhodol, že smernica 93/13/EHS bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá, napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, a na druhej strane stanovuje pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený. Platí to však len za predpokladu, že takéto *ex offo* preskúmanie nie je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd. Súdny dvor napokon rozhodol, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza RPMN a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, takáto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci posúdenia, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle čl. 4 ods. 2 smernice 93/13/EHS.

C-105/17 Kamenova (4. 10. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 2005/29/ES – Článok 2 písm. b) a d) – Smernica 2011/83/EÚ – Článok 2 bod 2 – Pojmy ‚obchodník‘ a ‚obchodné praktiky‘“

Súdny dvor posudzoval právnu kvalifikáciu osôb, ktoré na internetových portáloch prostredníctvom inzerátov ponúkajú na predaj nový alebo používaný tovar, najmä na účely posúdenia miery ich povinností voči spotrebiteľovi. Takéhoto on-line predajcu možno považovať za „obchodníka“ a činnosť predajcu môže predstavovať „obchodnú praktiku“ len vtedy, ak táto osoba koná na účely, ktoré sa týkajú jej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, remesla alebo povolania. Splnenie týchto podmienok musí vnútroštátny súd posúdiť v každom prípade individuálne a na základe všetkých

skutkových okolností, ktoré má k dispozícii. Súdny dvor zároveň poskytol demonštratívny výpočet okolností, ktoré by mal vnútroštátny súd brať pri takomto posudzovaní do úvahy, napr. či bol predaj na on-line platforme realizovaný systematicky a s cieľom dosiahnuť zisk, či predajca disponoval informáciami a technickými špecifikáciami o predávaných výrobkoch, do akej miery súvisí on-line predaj s obchodnou činnosťou alebo povolaním predajcu, či je platcom DPH, a pod.

P. Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov

C-239/17 Teglgard a Fløjstrupgård (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná poľnohospodárska politika – Režimy podpory pre poľnohospodárov – Nariadenie (ES) č. 1782/2003 – Článok 6 ods. 1 – Nariadenie (ES) č. 73/2009 – Článok 23 ods. 1 – Nariadenie (ES) č. 796/2004 – Článok 66 ods. 1 – Nariadenie (ES) č. 1122/2009 – Článok 70 ods. 8 písm. a) – Krížové plnenie – Zníženie priamych platieb za nedodržanie povinných požiadaviek na hospodárenie alebo požiadaviek týkajúcich sa dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu – Stanovenie roku, ktorý sa má zohľadniť pri určení percentuálnej úrovne zníženia – Rok, v ktorom došlo k nedodržaniu pravidiel“

Vnútroštátny súd položil Súdnemu dvoru otázku ohľadom výkladu relevantných nariadení o poskytovaní finančnej pomoci poľnohospodárom v kontexte znižovania priamych platieb z dôvodu nedodržania pravidiel krížového plnenia. Súdny dvor konštatoval, že zníženia priamych platieb z dôvodu nedodržania pravidiel krížového plnenia sa majú vypočítavať na základe platieb, ktoré boli poskytnuté alebo sa majú poskytnúť za kalendárny rok, v ktorom došlo k tomuto nedodržaniu. Nie je teda v tejto súvislosti rozhodný kalendárny rok, v ktorom bolo nedodržanie zistené. Ďalej sa podľa Súdného dvora takto vypočítané zníženia priamych platieb započítajú voči platbám, ktoré boli poskytnuté alebo sa majú poskytnúť za kalendárny rok, v ktorom bolo toto nedodržanie pravidiel zistené. Napokon sa Súdny dvor v tomto kontexte vyjadroval k uplatniteľnosti predpisov EÚ z hľadiska ich časovej účinnosti a dospel k záveru, že v prípade zníženia priamych platieb z dôvodu nedodržania pravidiel krížového plnenia sa pre určenie takýchto znížení majú použiť právne predpisy EÚ účinné k dátumu vzniku predmetného prípadu nedodržania.

C-435/17 Argo Kalda Mardi talu (7. 8. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná poľnohospodárska politika – Priame platby – Nariadenie (EÚ) č. 1306/2013 – Články 93 a 94 – Príloha II – Krížové plnenie – Poľnohospodársky a environmentálny stav – Minimálne požiadavky – Prebratie členským štátom – Povinnosť udržiavania „pohrebísk“ – Rozsah“

Estónsky poľnohospodár, ktorý bol príjemcom priamych platieb podľa relevantných predpisov EÚ o podpore poľnohospodárstva, premiestnil zo svojho poľnohospodárskeho pozemku na okraj poľa kamene archeologického pamätníka (kamenný hrob) a odstránil existujúce kríky. Z tohto dôvodu mu boli znížené priame platby, keďže porušil povinnosť podľa estónskeho práva udržiavať nehnuteľnú pamiatku nachádzajúcu sa na poľnohospodárskom pozemku. Súdny dvor konštatoval, že nie je v rozpore s nariadením 1306/2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, ak členský štát stanoví ako normu týkajúcu sa dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu (podľa prílohy II uvedeného nariadenia) požiadavku udržiavať na

poľnohospodárskej pôde kamenné hroby. Je teda v súlade s uvedeným nariadením, ak premiestnenie kamenných hrobov vedie k porušeniu takejto normy a v dôsledku toho k zníženiu platieb. Tiež platí, že povinnosti týkajúce sa dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu musia byť splnené v celom poľnohospodárskom podniku a nielen na poľnohospodárskej pôde, za ktorú bola predložená konkrétna žiadosť o pomoc.

C-120/17 Ministru kabinetu (7. 8. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Podpora rozvoja vidieka – Nariadenie (ES) č. 1257/1999 – Články 10 až 12 – Podpora pri skoršom odchode do dôchodku – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca možnosť dedenia podpory pri skoršom odchode do dôchodku – Právna úprava schválená Európskou komisiou – Následná zmena stanoviska – Ochrana legitímnej dôvery“

Lotyšská právna úprava umožňovala, aby v prípade, že je na základe písomnej dohody poľnohospodárovi priznaný dôchodok z titulu skoršieho odchodu do dôchodku, v prípade smrti tohto poľnohospodára sa bude tento dôchodok vyplácať jeho dedičom do konca trvania takejto dohody. Hoci EK schválila lotyšský plán rozvoja vidieka, ktorý obsahoval takéto ustanovenie o možnosti dedenia, o niekoľko rokov prijala záver, že dedenie nebolo v súlade s právom EÚ. Lotyšský zákonodarca dotknuté ustanovenie zrušil. Súdny dvor v súvislosti s výkladom zásady ochrany legitímnej dôvery v danej situácii konštatoval, že u dotknutých dedičov poľnohospodárov vznikla legitímna dôvera. Súdny dvor okrem iného zoberal do úvahy, že od okamihu schválenia plánu rozvoja vidieka zo strany EK do dňa prijatia záveru výboru EK o nezlučiteľnosti dedenia podpory s právom EÚ uplynulo viac než sedem rokov a uplynutie takejto lehoty mohlo posilniť dôveru dedičov v zákonnosť takéhoto dedenia.

C-115/17 Clergeau a i. (7. 8. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (EHS) č. 1964/82 – Nepravdivé vyhlásenia alebo podvodné konania s cieľom získať osobitné vývozné náhrady na určité druhy vykosteného hovädzieho mäsa – Zmena nariadenia č. 1964/82 rozširujúca oprávnenosť na poskytnutie osobitných vývozných náhrad – Zásada retroaktívneho uplatnenia miernejšieho ustanovenia trestného zákona – Článok 49 ods. 1 tretia veta Charty základných práv Európskej únie“

Za trestný čin podvodného získania vývozných náhrad boli obžalované osoby, ktoré ako „kusy bez kosti zo zadných štvrtí“ býkov v zmysle nariadenia 1964/82 o poskytovaní osobitných vývozných náhrad deklarovali mäso, ktoré nezodpovedalo tejto definícii. Uvedené nariadenie bolo neskôr nahradené nariadením 1359/2007, ktoré už rozšírilo nárok na vývozné náhrady aj na takéto mäso. Súdny dvor konštatoval, že zásada retroaktívneho uplatnenia miernejšieho ustanovenia trestného zákona nebráni tomu, aby bola určitá osoba odsúdená za to, že neoprávnene získala osobitné vývozné náhrady z dôvodu podvodného konania alebo nepravdivých vyhlásení týkajúcich sa povahy tovaru, pre ktorý boli náhrady požadované, zatiaľ čo v dôsledku zmeny tohto nariadenia, ku ktorej došlo po tom, čo nastali predmetné skutky, sa tovar, ktorý vyviezla, stal spôsobilý na poskytnutie týchto náhrad. Okrem iného Súdny dvor vzal do úvahy, že napriek popísanej zmene zákonodarca zachoval svoje posúdenie, pokiaľ ide o trestnú kvalifikáciu skutkov a trest, ktorý sa má obžalovaným vo veci samej uložiť za vytýkaný trestný čin.

C-59/17 SCI Château du Grand Bois (7. 8. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Trh s vínom – Nariadenie (ES) č. 555/2008 – Podpora na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov – Neohlásené kontroly na mieste – Právomoci kontrolných pracovníkov – Možnosť pracovníkov vstupovať na poľnohospodárske pozemky bez predchádzajúceho súhlasu pestovateľa“

Spoločnosti obchodujúcej v oblasti vinárstva bola zamietnutá jej žiadosť o poskytnutie finančnej podpory podľa európskych predpisov z oblasti vinárstva z dôvodu, že u nej boli zistené nedostatky pri kontrole na mieste. Uvedená spoločnosť spochybnila zákonnosť rozhodnutia o zamietnutí jej žiadosti argumentujúc, že pracovník vykonávajúci kontrolu vstúpil na jej pozemky bez povolenia. Súdny dvor rozhodol, že relevantné predpisy práva EÚ o režimoch podpory neumožňujú samé osebe pracovníkom uskutočňujúcim kontrolu na mieste vstupovať na poľnohospodárske pozemky bez predchádzajúceho súhlasu pestovateľa. Neprijal argument Francúzska a EK, že ak poľnohospodár žiada o finančné prostriedky EÚ na základe programov pomoci, implicitne tým dáva všeobecné predbežné povolenie na kontrolovanie. Uviedol však, že zamietnutie žiadosti o pomoc stanovené v čl. 78 ods. 3 nariadenia 555/2008 ako závažný právny následok zabránenia vykonania kontroly na mieste pestovateľom alebo jeho zástupcom, predstavuje samo osebe účinný a dostatočný spôsob dosiahnuť cieľ primeranej ochrany finančných záujmov EÚ.

C-4/17 P Česká republika v. Európska komisia (6. 9. 2018)

„Odvolanie – Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) – Výdavky oprávnené na financovanie Európskou úniou – Výdavky vynaložené Českou republikou – Nariadenie (ES) č. 479/2008 – Článok 11 ods. 3 – Pojem „reštrukturalizácia vinohradov“

V tomto prípade Súdny dvor vyhovel odvolaniu Českej republiky a zrušil rozsudok Všeobecného súdu⁷ aj vykonávacie rozhodnutie EK v rozsahu, v akom sa ním vylučujú výdavky, ktoré Česká republika vynaložila v rámci EPZF na opatrenie na ochranu vinohradov pred škodami spôsobovanými zverou a vtáctvom pre roky 2010 až 2012. Rozhodol, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď uviedol, že nariadenie 479/2008 sa nevzťahuje na také opatrenia na ochranu vinohradov, ako je sporné ochranné opatrenie, nakoľko aj pomerne skromné opatrenie, ktoré sa obmedzuje na lepšie obhospodarovanie viniča prostredníctvom ochrany vínných kríkov rôznymi spôsobmi a ktoré vedie k významnému zvýšeniu konkurencieschopnosti poľnohospodárov, možno kvalifikovať ako reštrukturalizačné opatrenie. Zo znenia nariadenia 479/2008 totiž konkrétne vôbec nevyplýva, že by opatrenia, ktoré využívajú existujúce, či dokonca starodávne techniky, mohli byť oprávnené na podporu na reštrukturalizáciu vinohradov len pod podmienkou, že sú kombinované s novými technológiami a prístupmi.

⁷ Rozsudok Všeobecného súdu z 20. októbra 2016 vo veci T-141/15 *Česká republika v. Európska komisia*, EU:T:2016:621.

Q. Oblasť: Prístup k dokumentom

C-57/16 P ClientEarth v. Európska komisía (4. 9. 2018)

„Odvolanie – Prístup k dokumentom inštitúcií Európskej únie – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Nariadenie (ES) č. 1367/2006 – Správa o posúdení vplyvu, návrh správy o posúdení vplyvu a stanovisko výboru pre posudzovanie vplyvu – Legislatívne iniciatívy v oblasti životného prostredia – Zamietnutie prístupu – Zverejnenie požadovaných dokumentov v priebehu konania – Pretrvávajúci záujem na konaní – Výnimka týkajúca sa ochrany prebiehajúceho rozhodovacieho procesu v inštitúcii Únie – Všeobecná domnienka“

V tomto konaní Súdny dvor zrušil rozsudok Všeobecného súdu⁸, ktorý zamietol žalobu o zrušenie rozhodnutí EK, ktorými bol zamietnutý prístup jednak k správe o posúdení vplyvu, pokiaľ ide o návrh záväzného nástroja stanovujúceho strategický rámec postupov inšpekcie a dozoru založených na rizikách a týkajúcich sa právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia, ako aj k stanovisku výboru pre posudzovanie vplyvu a jednak k návrhu správy o posúdení vplyvu týkajúcej sa prístupu k spravodlivosti vo veciach životného prostredia na úrovni členských štátov v oblasti environmentálnej politiky EÚ, ako aj k stanovisku výboru pre posudzovanie vplyvu. Súdny dvor uviedol, že zverejnenie týchto dokumentov môže zvýšiť transparentnosť a otvorenosť legislatívneho procesu ako celku, a to najmä v prípravnej fáze tohto procesu, a tým sa posilňuje demokratický charakter EÚ, pretože umožňuje jej občanom kontrolovať tieto informácie a pokúsiť sa ovplyvniť uvedený proces. Zároveň uvedené dokumenty spadajú pod nariadenie č. 1367/2006, ktorého cieľom je dosiahnuť čo najširšiu možnú systematickú dostupnosť a šírenie informácií o životnom prostredí.

C-90/18 HBOR (6. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 53 ods. 2 a článok 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora – Nedostatok informácií týkajúcich sa skutkového a právneho rámca sporu vo veci samej, ako aj dôvodov odôvodňujúcich potrebu odpovedať na prejudiciálne otázky – Zjavná neprípustnosť“

V tomto prípade sa chorvátsky súd pýtal na výklad čl. 15 ods. 3 ZFEÚ a čl. 4 ods. 1 a 2 nariadenia 1049/2001. Súdny dvor však vyhodnotil návrh na začatie prejudiciálneho konania ako zjavne neprípustný. Okrem iného pri tom uviedol, že nariadenie 1049/2001 sa týka výlučne prístupu k dokumentom EP, Rady a EK, a nie je teda uplatniteľné ani na žiadosti o informácie predložené národným orgánom ani na žiadosti predložené Európskej investičnej banke. Zároveň pripomenul, že v súlade s čl. 15 ods. 3 druhý pododsek ZFEÚ majú byť všeobecné princípy a limity práva na prístup k dokumentom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr EÚ bližšie upravené nariadením EP a Rady v súlade s riadnym legislatívnym postupom.

⁸ Rozsudok Všeobecného súdu z 13. novembra 2015 v spojených veciach T-424/14 a T-425/14 *ClientEarth v. Európska komisía*, EU:T:2015:848.

C-358/16 UBS Europe a i. (13. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Smernica 2004/39/ES – Článok 54 ods. 1 a 3 – Rozsah povinnosti vnútroštátnych orgánov pre finančný dohľad zachovávať služobné tajomstvo – Rozhodnutie, ktorým sa určuje strata profesijnej bezúhonnosti – Prípád upravený trestným právom – Charta základných práv Európskej únie – Články 47 a 48 – Právo na obhajobu – Prístup k spisu“

Luxemburský orgán dohľadu nad finančným trhom rozhodol, že istá fyzická osoba stratila dôveryhodnosť z dôvodu jej účasti na založení a riadení spoločnosti, ktorá bola zapojená do finančného škandálu „Madoff“, a nemôže tak zastávať vedúce funkcie v investičných spoločnostiach. Rovnaký orgán následne zamietol žiadosť dotknutej osoby o poskytnutie písomností týkajúcich sa tejto finančnej kauzy, a to okrem iného aj z dôvodu, že na vyžiadané dokumenty sa vzťahuje služobné tajomstvo. V tejto súvislosti Súdny dvor konštatoval, že povinnosť zachovávať služobné tajomstvo musí byť zaručená a uplatnená tak, aby bolo zároveň dodržané právo na obhajobu. V uvedenej veci tak musí vnútroštátny súd overiť, či vyžiadané informácie majú objektívnu súvislosť s výhradami voči tejto osobe. Skôr než vnútroštátny súd rozhodne o sprístupnení každej požadovanej informácie, musí povážiť záujem dotknutej osoby disponovať informáciami potrebnými na to, aby mohla v plnom rozsahu vykonávať svoje právo na obhajobu, so záujmami na zachovaní dôvernosti týchto informácií.

C-594/16 Buccioni (13. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Smernica 2013/36/EÚ – Článok 53 ods. 1 – Povinnosť zachovávať služobné tajomstvo, ktorú majú vnútroštátne orgány poverené prudenciálnym dohľadom nad úverovými inštitúciami – Úverová inštitúcia, na ktorú bola vyhlásená nútená likvidácia – Sprístupnenie dôverných informácií v občianskoprávnom alebo obchodnom súdnom konaní“

Dôsledkom nútenej likvidácie úverovej inštitúcie prišiel jej klient (fyzická osoba) o časť svojho vkladu. Keďže tento klient zvažoval uplatnenie si nároku na náhradu škody, požadoval sprístupnenie informácií týkajúcich sa detailov vykonávania dohľadu nad predmetnou úverovou inštitúciou. Jeho žiadosť bola zamietnutá, pretože niektoré z vyžiadaných dokumentov obsahovali dôverné informácie chránené služobným tajomstvom. Súdny dvor pripustil možnosť zverejnenia dôverných informácií na účely začatia občianskoprávneho alebo obchodného súdneho konania zameraného na ochranu majetkových záujmov, ktoré mali byť poškodené v dôsledku začatia nútenej likvidácie úverovej inštitúcie. Žiadosť o sprístupnenie informácií sa však musí vzťahovať na informácie, v súvislosti s ktorými žiadateľ predložil presné a súhlasné indicie nasvedčujúce tomu, že uvedené informácie sa ukazujú ako relevantné na účely občianskoprávneho alebo obchodného súdneho konania, ktorého predmet musí byť žiadateľom presne identifikovaný, pričom predmetné informácie sa nesmú použiť mimo takého konania. Zároveň je nutné zachovať rovnováhu medzi záujmom žiadateľa na disponovanie dotknutými informáciami a záujmami súvisiacimi so zachovaním dôvernosti informácií.

R. Oblasť: Sociálna politika

C-96/17 Vernaza Ayovi (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Rámcová dohoda o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP – Dôsledky prepustenia z disciplinárnych dôvodov, ktoré sa považuje za ‚neoprávnené‘ – Pojem ‚pracovnoprávne podmienky‘ – Dočasný pracovník zamestnaný na dobu neurčitú – Rozdielne zaobchádzanie medzi stálym pracovníkom a dočasným pracovníkom zamestnaným na dobu určitú alebo neurčitú – Opätovné zamestnanie pracovníka alebo priznanie odstupného“

Španielska zdravotná sestra zamestnaná na základe tzv. zmluvy o dočasnom obsadení pracovného miesta bola prepustená z disciplinárnych dôvodov a pred vnútroštátnymi súdmi sa usilovala o opätovné zamestnanie v nemocnici. Vyvstala otázka, či si môže uplatniť právny nárok na opätovné zamestnanie podobne ako stály pracovník vo verejnej správe v prípade, ak sa ukáže, že bola prepustená nezákonne. Súdny dvor konštatoval, že nie je v rozpore s právom EÚ, ak vnútroštátna práva úprava umožňuje, aby v prípade, že sa prepustenie stáleho pracovníka vo verejnej správe z disciplinárnych dôvodov vyhlási za neoprávnené, dotknutý pracovník musel byť povinne opätovne zamestnaný, zatiaľ čo dočasný pracovník alebo dočasný pracovník zamestnaný na dobu neurčitú vykonávajúci tie isté úlohy ako tento stály pracovník nemusí byť za tých istých predpokladov opätovne zamestnaný a namiesto toho sa mu môže vyplatiť odstupné.

C-679/16 A (Príspevok pre zdravotne postihnutú osobu) (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Občianstvo Únie – Články 20 a 21 ZFEÚ – Sloboda pohybu a pobytu v členských štátoch – Sociálne zabezpečenie – Nariadenie (ES) č. 883/2004 – Sociálna pomoc – Nemocenské dávky – Služby pre osoby so zdravotným postihnutím – Povinnosť obce členského štátu poskytnúť jednému zo svojich rezidentov osobnú asistenciu podľa vnútroštátnych právnych predpisov počas vysokoškolského štúdia, ktoré tento rezident absolvuje v inom členskom štáte“

Fínskemu stredoškólákovi s ťažkým zdravotným postihnutím poskytovala obec jeho trvalého bydliska služby osobnej asistencie. Tieto služby mu však odmietla ďalej poskytovať po tom, čo nastúpil na vysokú školu v Estónsku, kde plánoval tráviť niekoľko dní v týždni a na víkendy sa vracieť do miesta trvalého bydliska. Argumentovala, že uvedený študent už údajne má obvyklý pobyt v zahraničí a že nie je povinná poskytovať takéto služby mimo Fínska. Súdny dvor síce konštatoval, že služby osobnej asistencie nespádajú pod pojem „nemocenské dávky“, preto sa na ne nevzťahuje nariadenie 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Zároveň ale dospel k záveru, že čl. 20 a 21 ZFEÚ bránia tomu, aby rezidentovi členského štátu s ťažkým zdravotným postihnutím obec, v ktorej má bydlisko, odmietla poskytnúť dávku, akou je dávka v danej veci, z dôvodu, že sa zdržuje v inom členskom štáte na účely absolvovania vysokoškolského štúdia.

C-527/16 Alpenrind a. i. (6. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálne zabezpečenie – Nariadenie (ES) č. 987/2009 – Článok 5 a článok 19 ods. 2 – Pracovníci vyslaní do iného členského štátu, ako je členský štát, v ktorom zamestnávateľ zvyčajne vykonáva svoju činnosť – Vydanie potvrdení A1 členským štátom pôvodu po

tom, čo hostiteľský členský štát konštatoval, že pracovníci podliehajú jeho systému sociálneho poistenia – Stanovisko správnej komisie – Neoprávnené vydanie potvrdení A1 – Konštatovanie – Závazná povaha a retroaktívny účinok týchto potvrdení – Nariadenie (ES) č. 883/2004 – Príslušné právne predpisy – Článok 12 ods. 1 – Pojem osoba „vyslaná, aby nahradila inú osobu““

Súdny dvor potvrdil účinky dokumentu A1 vydávaného vyslaným zamestnancom. Tento dokument zaväzuje inštitúcie aj súdy hostiteľského štátu, kým nie je zrušený alebo vyhlásený za neplatný členským štátom, v ktorom bol vydaný. Uvedené platí, aj keď špecifický orgán - správna komisia pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia - rozhodol, že konkrétne potvrdenie bolo vydané neoprávnené a má sa zrušiť. Potvrdenie má uvedené účinky, aj ak bolo vydané po tom, čo orgány hostiteľského štátu určili, že na dotknutého zamestnanca sa vzťahuje povinné poistenie podľa práva hostiteľského štátu. Ďalej sa Súdny dvor vyjadroval k otázke, či podmienka, že zamestnanec nemôže byť zamestnávateľom vyslaný, aby nahradil inú osobu, je splnená v prípade, keď je náhradný zamestnanec zamestnaný iným zamestnávateľom ako zamestnanec, ktorý má byť nahradený. Podľa Súdneho dvora aj v takomto prípade ide o nahradenie. Je irelevantné, že obaja zamestnávatelia majú svoje sídla v tom istom členskom štáte a že majú akékoľvek osobné alebo organizačné prepojenie.

C-41/17 González Castro (19. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 92/85/EHS – Články 4, 5 a 7 – Ochrana bezpečnosti a zdravia pracovníkov – Dojčiaci pracovníčka – Nočná práca – Práca na zmeny, ktorá sa vykonáva čiastočne v noci – Hodnotenie rizík spojených s pracovným miestom – Preventívne opatrenia – Spochybnenie dotknutou pracovníčkou – Smernica 2006/54/ES – Článok 19 – Rovnosť zaobchádzania – Diskriminácia na základe pohlavia – Dôkazné bremeno“

Pracovníčka s prácou na zmeny, z ktorých niektoré sa vykonávali v noci, pred príslušným vnútroštátnym orgánom neúspešne žiadala, aby jej bolo vydané osvedčenie o tom, že takáto práca je pre ňu ako dojčiacu matku riziková. Súdny dvor v tejto veci okrem iného konštatoval, že aj na popísaný typ práce na zmeny sa vzťahujú relevantné ustanovenia smernice 92/85/EHS o ochrane zdravia pri práci tehotných pracovníčok, pracovníčok krátko po pôrode a dojčiacich pracovníčok, ktoré zakazujú nočnú prácu. Ďalej Súdny dvor konštatoval, že na uvedenú situáciu pracovníčky sa vzťahujú relevantné ustanovenia smernice 2006/54/ES o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a so ženami, ktoré za určitých okolností stanovujú obrátenie dôkazného bremena.

C-12/17 Dicu (4. 10. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálna politika – Organizácia pracovného času – Smernica 2003/88/ES – Právo na platenú dovolenku za kalendárny rok – Smernica 2010/18/EÚ – Revidované znenie rámcovej dohody o rodičovskej dovolenke – Rodičovská dovolenka, ktorá sa nepovažuje za obdobie skutočného výkonu práce“

Zamestnankyni bol odmietnutý nárok na čerpanie platenej dovolenky za kalendárny rok z dôvodu, že v tom istom roku čerpala rodičovskú dovolenku, počas ktorej bol jej pracovnoprávny pomer prerušený. Podľa príslušného vnútroštátneho práva bola totiž dĺžka platenej dovolenky za kalendárny rok proporcionálna k času skutočného výkonu práce a zamestnávateľ tak odmietol uznať obdobie čerpania

rodičovskej dovolenky za obdobie skutočného výkonu práce. Súdny dvor okrem iného pripomenul, že v špecifických situáciách, medzi ktoré patrí aj čerpanie materskej dovolenky, nemôže byť neprítomnosť zamestnanca na pracovisku použitá v jeho neprospech pri realizácii jeho práva na platenú dovolenku, avšak podľa Súdneho dvora je situácia pracovníka na rodičovskej dovolenke odlišná od situácie pracovníka na materskej dovolenke. Okrem toho, z judikatúry Súdneho dvora o práve pracovníkov čerpať rôzne dovolenky, ktorá sa vyvinula v kontexte situácií prekryvania alebo zhody rôznych období dovolenky, nemožno vyvodiť, že by členský štát mal povinnosť považovať obdobie čerpania rodičovskej dovolenky za obdobie skutočného výkonu práce.

S. Oblasť: Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

C-244/17 Európska komisia v. Rada Európskej únie (Dohoda s Kazachstanom) (4. 9. 2018)

„Žaloba o neplatnosť – Rozhodnutie (EÚ) 2017/477 – Pozícia, ktorá sa má v mene Európskej únie prijať v Rade pre spoluprácu zriadenej na základe Dohody o posilnenom partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Kazašskou republikou na strane druhej v súvislosti s organizáciou práce Rady pre spoluprácu, Výboru pre spoluprácu, špecializovaných podvýborov alebo akýchkoľvek iných orgánov – Článok 218 ods. 9 ZFEÚ – Rozhodnutie určujúce pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v orgáne zriadenom medzinárodnou dohodou – Dohoda, ktorej určité ustanovenia možno priradiť k spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike (SZBP) – Pravidlo hlasovania“

EK sa úspešne domáhala zrušenia rozhodnutia Rady o pozícii, ktorá sa má v mene EÚ prijať v Rade pre spoluprácu zriadenej na základe Dohody o posilnenom partnerstve a spolupráci medzi EÚ a jej členskými štátmi na jednej strane a Kazašskou republikou na strane druhej (Dohoda o partnerstve) v súvislosti s organizáciou práce orgánov zriadených Dohodou o partnerstve. Súdny dvor súhlasil s EK, že na napadnuté rozhodnutie sa nemal aplikovať čl. 37 ZEÚ, keďže spojitosť medzi Dohodou o partnerstve a oblasťou spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ (SZBP) nie je dostatočná. Hoci niektoré ustanovenia Dohody o partnerstve majú spojitosť so SZBP, jednak je ich oproti ostatným ustanoveniam tejto dohody málo a jednak sa obmedzujú len na vyhlásenia zmluvných strán k cieľom, ktoré musí sledovať ich spolupráca, a témam, ktorých sa má týkať, bez toho, aby boli určené konkrétne spôsoby riešenia tejto spolupráce.

C-430/16 P Bank Mellat v. Rada EÚ (6. 9. 2018)

„Odvolanie – Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP) – Boj proti šíreniu jadrových zbraní – Reštriktívne opatrenia prijaté voči Iránskej islamskej republike – Sektorové opatrenia – Obmedzenia týkajúce sa peňažných prevodov zahŕňajúcich iránske finančné inštitúcie – Sprísnenie obmedzení – Sporný režim vyplývajúci z ustanovení rozhodnutia 2012/635/SZBP a nariadenia (EÚ) č. 1263/2012 – Vykonávanie spoločného komplexného akčného plánu v otázke iránskeho jadrového programu – Zrušenie všetkých reštriktívnych opatrení Európskej únie súvisiacich s touto otázkou – Zrušenie sporného režimu v priebehu konania na Všeobecnom súde Európskej únie – Dosah na záujem na konaní na Všeobecnom súde – Absencia pretrvávania záujmu na konaní“

V tomto prípade Súdny dvor zrušil rozsudok Všeobecného súdu⁹ a zastavil konanie o žalobe pred Všeobecným súdom, keďže počas konania a pred vyhlásením napadnutého rozsudku odvolateľka stratila akýkoľvek záujem na konaní proti napadnutým reštriktívnym opatreniam, ktoré boli v priebehu konania zrušené, a teda jej žaloba nemohla svojím výsledkom priniesť prospech. Súdny dvor dospel k tomuto záveru na základe toho, že v tomto prípade nešlo o individuálne reštriktívne opatrenia, ale o sektorové reštriktívne opatrenia, ktoré sa nezameriavajú na konkrétne fyzické alebo právnické osoby, keďže pôsobnosť týchto opatrení je určená odkazom na objektívne kritériá. Takéto opatrenia nepredstavujú sankciu za osobitné správanie pripísateľné konkrétnemu subjektu, a preto nemožno tvrdiť, že by mohli konkrétnemu subjektu spôsobiť určitú nemajetkovú ujmu spočívajúcu v ohrození dobrej povesti alebo že prípadné zrušenie týchto opatrení by mohlo priniesť odvolateľke prospech vo forme jej rehabilitácie, a teda ponúknuť jej určitú formu náhrady takejto nemajetkovej ujmy.

T. Oblasť: Štátna pomoc

C-128/16 P Európska komisia v. Španielske kráľovstvo a i. (25 .7. 2018)

„Odvolanie – Štátna pomoc – Článok 107 ods. 1 ZFEÚ – Daňový režim uplatniteľný na určité dohody o finančnom lízingu na nákup plavidiel (španielsky systém zdanenia lízingu) – Identifikácia príjemcov pomoci – Podmienka týkajúca sa selektivity – Ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi – Povinnosť odôvodnenia“

Súdny dvor v tomto rozsudku zrušil rozsudok Všeobecného súdu¹⁰, ktorým tento zrušil rozhodnutie EK o španielskom systéme zdanenia lízingu uplatňovanom na určité dohody o finančnom lízingu pri nadobudnutí lodí, ktorý umožňoval nákup lodí vyrobených v španielskych lodeniciach s 20 % až 30 % zľavou, a vec mu vrátil na ďalšie posúdenie. Súdny dvor jednak rozhodol, že Všeobecný súd nesprávne uplatnil čl. 107 ods. 1 ZFEÚ, keď hospodárske záujmové združenia fungujúce ako medzičlánok v rámci sporného španielskeho systému nepovažoval za príjemcov pomoci. Okrem iného v tejto súvislosti Súdny dvor považoval za irelevantné, že výsledné ekonomické výhody boli v plnej výške prevedené na členov uvedených združení. Súdny dvor tiež odmietol, že by sporné rozhodnutie EK bolo nedostatočne odôvodnené.

C-438/16 P Európska komisia v. Francúzska republika a IFP Énergies nouvelles (19. 9. 2018)

„Odvolanie – Štátna pomoc – Schéma pomoci zavedená Francúzskom – Neobmedzená štátna záruka poskytnutá Institut Français du Pétrole (IFP) priznaním postavenia verejnej inštitúcie priemyselnej a obchodnej povahy (EPIC) – Rozhodnutie, ktorým sa určuje, že toto opatrenie sčasti nepredstavuje a sčasti predstavuje štátnu pomoc, ktorá je pri dodržaní určitých podmienok zlučiteľná s vnútorným trhom – Pojem ‚schéma pomoci‘ – Domnienka existencie výhody – Dôkazné bremeno a úroveň dokazovania“

⁹ Rozsudok Všeobecného súdu z 2. júna 2016 vo veci T-160/13 *Bank Mellat v. Rada EÚ*, EU:T:2016:331.

¹⁰ Rozsudok Všeobecného súdu zo 17. decembra 2015 vo veci T-515/13 *Španielske kráľovstvo a i. v. Európska komisia*, EU:T:2015:1004.

Súdny dvor vyhovel odvolaniu EK, ktorá sa domáhala zrušenia rozsudku Všeobecného súdu¹¹ v rozsahu, v akom zrušil jej rozhodnutie o štátnej pomoci, ktorú údajne Francúzsko poskytlo verejnej inštitúcii IFP. Všeobecný súd rozhodol, že vyvrátiteľná domnienka, podľa ktorej implicitná a neobmedzená štátna záruka spôsobí zlepšenie finančného postavenia podniku príjemcu, bola v prejednávanej veci vyvrátená. Obmedzil sa pritom iba na konštatovanie, že sama EK konštatovala neexistenciu skutočných účinkov v príslušnom období. Súdny dvor však uviedol, že samotná okolnosť, že IFP získala štátnu záruku, umožnila, aby sa EK dovoľavala domnienky existencie výhody. Na to, aby sa EK mohla tejto domnienky dovoľávať, nemusela preukazovať skutočné účinky dotknutej záruky. To však podľa Súdneho dvora neznamená, že sa má uvedená domnienka automaticky uplatniť. EK má ale konkrétne overiť, či správanie účastníkov na relevantnom trhu odôvodňuje hypotézu o existencii výhody.

U. Oblasť: Územie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti

C-522/18 Zakład Ubezpieczeń Społecznych (26. 9. 2018)

„Skrátené konanie“

Súdny dvor týmto uznesením rozhodol o prejednaní veci v skrátrenom konaní. Samotné prejudiciálne konanie inicioval poľský najvyšší súd v súvislosti s novými pravidlami pre dôchodkový vek sudcov tohto súdu, pričom sa pýta na ich súlad s právom EÚ. Rozhodnutie v čo najkratšom čase je podľa Súdneho dvora spôsobilé odstrániť závažnú neistotu, pokiaľ ide o dôležité otázky práva EÚ, najmä v súvislosti s nezávislosťou súdnictva, a pokiaľ ide o dopady výkladu práva EÚ na fungovanie predkladajúceho súdu ako najvyššieho súdu členského štátu. Okrem toho Súdny dvor zdôraznil možné dopady pretrvávajúcej neistoty na fungovanie mechanizmu podľa čl. 267 ZFEÚ, ktorý je kľúčovým prvkom súdneho systému EÚ.

V. Oblasť: Verejné obstarávanie

C-518/17 Rudigier (20. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Verejné zákazky – Služby vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave – Nariadenie (ES) č. 1370/2007 – Článok 5 ods. 1 – Zadávanie zmlúv o službách vo verejnom záujme – Článok 7 ods. 2 – Povinnosť uverejniť určité informácie najneskôr rok pred začatím postupu v Úradnom vestníku Európskej únie – Dôsledky neuverejnenia – Zrušenie výzvy na predkladanie ponúk – Smernica 2014/24/EÚ – Článok 27 ods. 1 – Článok 47 ods. 1 – Smernica 2014/25/EÚ – Článok 45 ods. 1 – Článok 66 ods. 1 – Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania“

Na vnútroštátny súd bola podaná žaloba na zrušenie uverejnenia výzvy na predkladanie ponúk, ktorá bola uverejnená v rámci verejnej súťaže vyhlásenej na poskytovanie služieb osobnej autobusovej dopravy bez toho, aby obstarávateľ uverejnil predbežné oznámenie. Súdny dvor vykladal nariadenie 1370/2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave. Rozhodol, že povinnosť predbežného oznámenia stanovená uvedeným nariadením sa uplatňuje na zákazky na služby vo verejnom záujme v autobusovej doprave, ktoré sa v zásade zadávajú v súlade s postupmi

¹¹ Rozsudok Všeobecného súdu z 26. mája 2016 v spojených veciach T-479/11 a T-157/12 *Francúzska republika a IFP Énergies nouvelles v. Európska komisia*, EU:T:2016:320.

stanovenými v smernici 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní. Ďalej však konštatoval, že porušenie povinnosti zverejnenia predbežného oznámenia nemá za následok zrušenie dotknutej výzvy na predkladanie ponúk pod podmienkou, že boli dodržané zásady ekvivalencie, efektivity a rovnosti zaobchádzania, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.

W. Oblasť: Voľný pohyb osôb

C-343/17 Fremoluc (20. 9. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Základné slobody – Články 21, 45, 49 a 63 ZFEÚ – Smernica 2004/38/ES – Články 22 a 24 – Predkupné právo verejnej agentúry na pozemky nachádzajúce sa v jej územnej pôsobnosti na účely realizácie sociálneho bývania – Bývanie pridelené prednostne osobám, ktoré sa vyznačujú silnou spoločenskou, hospodárskou, sociálnou alebo kultúrnou väzbou k uvedenej územnej pôsobnosti – Situácia, ktorej všetky okolnosti sa obmedzujú len na jeden členský štát – Nepripustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania“

Podľa belgickej právnej úpravy politiky sociálneho bývania musia byť pri prevodoch nehnuteľností určených na bývanie alebo pozemkov určených na projekty sociálneho bývania uprednostnení záujemcovia so silnou spoločenskou, hospodárskou, sociálnou alebo kultúrnou väzbou k vymedzenému belgickému územiu. Vnútroštátny súd pochyboval o súlade uvedenej právnej úpravy s právom EÚ, najmä so základnými slobodami a so zákazom diskriminácie na základe štátnej príslušnosti. Súdny dvor však návrh na začatie prejudiciálneho konania predložený v tejto veci označil za nepripustný. Podľa Súdneho dvora totiž vnútroštátny súd iba uviedol, že pravidlo prednosti podľa belgického práva sa zrejme dotýka štátnych príslušníkov z iných členských štátov, ale neuviedol žiadne konkrétne dôkazy, ktoré by potvrdili záujem štátnych príslušníkov iných členských štátov využívať dotknuté základné slobody. Súdny dvor spresnil, že vnútroštátny súd sa nesmie uspokojiť s tým, že predloží Súdnemu dvoru dôkazy, ktoré umožňujú nevylúčiť existenciu takejto väzby alebo ktoré by pri ich abstraktnom posúdení mohli predstavovať iba nepriame dôkazy.

X. Oblasť: Vonkajšie vzťahy

Spojené veci C-208/17 P až C-210/17 P NF a i. v. Európska rada (12. 9. 2018)

„Odvolanie – Článok 181 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora – Vyhlásenie EÚ a Turecka z 18. marca 2016 – Žaloba na zrušenie“

V tomto prípade Súdny dvor odmietol odvolania proti uzneseniam¹² Všeobecného súdu, ktorými tento odmietol viacero žalôb pre nedostatok svojej právomoci rozhodnúť o nich, keďže vyhlásenie EÚ a Turecka, proti ktorému žaloby smerovali, nemožno považovať za akt prijatý Európskou radou a okrem toho ani inou inštitúciou, orgánom, úradom alebo agentúrou EÚ, alebo za preukazujúce existenciu takého aktu, ktorý by zodpovedal napadnutému aktu. Súdny dvor odvolania odmietol pre nedodržanie viacerých procesných podmienok. Odvolania napríklad obsahovali len všeobecné tvrdenia a odkazovali

¹² Uznesenie Všeobecného súdu z 28. februára 2017 vo veci T-192/16 NF v. Európska rada, EU:T:2017:128; uznesenie Všeobecného súdu z 28. februára 2017 vo veci T-193/16 NG v. Európska rada, EU:T:2017:129; uznesenie Všeobecného súdu z 28. februára 2017 vo veci T-257/16 NM v. Európska rada, EU:T:2017:130.

na tvrdenia vznesené pred Všeobecným súdom, čím od Súdneho dvora v podstate požadovali iba opätovné posúdenie faktov bez toho, aby namietali skreslenie dôkazov.

Y. Oblasť: Životné prostredie

C-205/17 Európska komisia v. Španielske kráľovstvo (25. 7. 2018)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Zber a čistenie odpadových vôd – Smernica 91/271/EHS – Články 3 et 4 – Rozsudok Súdneho dvora o určení nesplnenia povinnosti – Nevykonanie – Článok 260 ods. 2 ZFEÚ – Peňažné sankcie – Penále a paušálna pokuta“

Za to, že Španielsko nevykonalo rozsudok Súdneho dvora, v ktorom bolo konštatované jeho porušenie povinností pri implementácii smernice 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd¹³, mu Súdny dvor vyrubil paušálnu pokutu vo výške 12 000 000 EUR a penále vo výške 10 950 000 EUR za každý polrok omeškania sa s vykonaním uvedeného rozsudku o porušení povinnosti. Súdny dvor prihliadal na fakt, že absencia efektívnych systémov čistenia odpadových vôd v aglomeráciách môže mať výrazný negatívny efekt na životné prostredie a ide teda o závažné porušenie povinnosti. Zároveň považoval za priťažujúcu okolnosť, že porušovanie povinností Španielska v oblasti čistenia odpadových vôd trvalo mimoriadne dlhý čas.

C-528/16 Confédération paysanne a.i. (25. 7. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Zámerné uvoľnenie geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia – Mutagenéza – Smernica 2001/18/ES – Články 2 a 3 – Prílohy I A a I B – Pojem ‚geneticky modifikovaný organizmus‘ – Techniky/metódy genetickej modifikácie, ktoré sa tradične používajú a považujú sa za bezpečné – Nové techniky/metódy mutagenézy – Riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie – Miera voľnej úvahy členských štátov pri prebratí smernice – Smernica 2002/53/ES – Spoločný katalóg odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov – Odrody rastlín odolných voči herbicidom – Článok 4 – Spôsobilosť geneticky modifikovaných odrôd získaných mutagenézou na zápis do spoločného katalógu – Požiadavka v oblasti ochrany ľudského zdravia a životného prostredia – Výnimka“

Súdny dvor konštatoval, že organizmy získané mutagenézou treba považovať za geneticky modifikované organizmy (GMO) v zmysle smernice 2011/18/ES o GMO, keďže techniky a metódy mutagenézy menia genetický materiál organizmu takým spôsobom, ktorý sa prirodzenou cestou nedosiahne, a tieto organizmy tak v zásade spadajú do pôsobnosti uvedenej smernice. Zároveň sa však podľa Súdneho dvora smernica o GMO nevzťahuje na organizmy získané prostredníctvom takých techník mutagenézy, ktoré sa tradične používajú v rôznom uplatnení a sú o nich dlhodobé záznamy ohľadom ich bezpečnosti. Za predpokladu, že bude dodržané právo EÚ, vrátane základných slobôd, však členské štáty môžu stanoviť, že aj na uvedené organizmy sa bude vzťahovať smernica o GMO. Vzhľadom na to, že riziká spojené s používaním týchto nových techník mutagenézy by sa mohli ukázať ako podobné rizikám vyplývajúcim z výroby a šírenia GMO prostredníctvom transgenézy, Súdny dvor

¹³ Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 14. apríla 2011 vo veci C-343/10 *Komisia v. Španielsko*, EU:C:2011:260.

konštatoval, že smernica o GMO sa uplatňuje aj na organizmy získané technikami mutagenézy, ktoré sa objavili až po jej prijatí.

C-242/17 L.E.G.O. (4. 10. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Podpora využívania energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov – Biokvapaliny používané v tepelnej elektrárni – Smernica 2009/28/ES – Článok 17 – Kritériá trvalej udržateľnosti pre biokvapaliny – Článok 18 – Vnútroštátne systémy vydávania osvedčení o trvalej udržateľnosti – Vykonávacie rozhodnutie 2011/438/EÚ – Dobrovoľné systémy vydávania osvedčení o trvalej udržateľnosti pre biopalivá a biokvapaliny schválené Európskou komisiou – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca povinnosť pre sprostredkovateľov predložiť osvedčenia o trvalej udržateľnosti – Článok 34 ZFEÚ – Voľný pohyb tovaru“

Talianske orgány rozhodli, že spoločnosť, ktorá vlastnila a prevádzkovala tepelnú elektrárň poháňanú biokvapalinami (rastlinným palmovým olejom), stratila nárok na vyplácanie pomoci na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a požadovali vrátenie vyplatených súm. Dôvodom bolo, že spoločnosť sprostredkujúca nákup biokvapalín pre uvedenú tepelnú elektrárň nepredložila osvedčenia o trvalej udržateľnosti, hoci takéto osvedčenia už predložila spoločnosť, od ktorej biokvapaliny pochádzali a ktorá bola členom dobrovoľného systému osvedčovania trvalej udržateľnosti (tzv. systém ISCC). Súdny dvor v prvom rade potvrdil, že Taliansko mohlo prijať právnu úpravu, ktorá na osvedčovanie trvalej udržateľnosti biokvapalín ukladá hospodárskym subjektom špecifické povinnosti, odlišné a širšie ako povinnosti podľa systému ISCC. V súlade s právom EÚ je tiež talianska právna úprava, podľa ktorej všetky hospodárske subjekty zapájajúce sa do dodávateľského reťazca výrobku – aj v prípade, ak ide o sprostredkovateľov – sú viazané určitými povinnosťami osvedčovania, oznamovania a informovania v rámci systému overovania trvalej udržateľnosti.

C-329/17 Preninger a i. (7. 8. 2018)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Smernica 2011/92/EÚ – Posudzovanie vplyvov určitých projektov na životné prostredie – Príloha II – Bod 1 písm. d) – Pojem ‚odlesňovanie s cieľom zmeny na iný typ využívania územia‘ – Vytvorenie lesného prieseku na účely zriadenia a prevádzkovania nadzemného elektrického vedenia“

Súdny dvor vykladal smernicu 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie v kontexte výstavby nadzemného elektrického vedenia prechádzajúceho aj lesným územím. Uvedená smernica sa podľa neho má vykladať tak, že vytvorenie tzv. lesného prieseku na účely zriadenia a prevádzkovania nadzemného elektrického vedenia počas doby oprávnenej existencie tohto vedenia spadá pod pojem „odlesňovanie s cieľom zmeny na iný typ využívania územia“ v zmysle relevantných ustanovení danej smernice.

C-668/16 Európska komisia v. Spolková republika Nemecko (4. 10. 2018)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 2006/40/ES – Emisie z klimatizačných systémov motorových vozidiel – Článok 5 ods. 4 a 5 – Smernica 2007/46/ES – Schvaľovanie motorových vozidiel – Články 12, 29, 30 a 46 – Vozidlá, ktoré nie sú v zhode s technickými predpismi – Zodpovednosť vnútroštátnych orgánov“

Nemecký výrobca automobilov neinštaloval do svojich vozidiel chladivo s nízkym potenciálom globálneho otepľovania, ako prikazujú relevantné právne akty EÚ, keďže mal pochybnosť o bezpečnosti tohto chladiva z dôvodu údajnej existencie rizika jeho vznietenia. Súdny dvor potvrdil dve výhrady EK, v ktorých vytýkala Nemecku, že neprijalo voči uvedenému výrobcovi potrebné opatrenia na obnovenie zhody vozidiel s požiadavkami práva EÚ a že tomuto výrobcovi neuložilo sankcie. V súvislosti s prvou uvedenou výhradou Súdny dvor neprijal argumenty Nemecka, ktorými sa snažilo preukázať, že príslušné orgány postupovali voči výrobcovi správne. Konkrétne sa Nemecko hájilo aj tým, že ak by bolo výrobcovi nariadené prerobiť vyše stotisíc vozidiel, ktoré neboli v zhode, došlo by k porušeniu zásady proporcionality, ako aj tým, že členský štát má disponovať určitou mierou voľnej úvahy pri prijímaní potrebných opatrení na zabezpečenie zhody.

II. JUDIKATÚRA VŠEOBECNÉHO SÚDU

A. Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo

T-238/17 Gugler v. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (25. 9. 2018)

„Ochranná známka Európskej únie – Konanie o vyhlásenie neplatnosti – Obrazová ochranná známka Európskej únie GUGLER – Skoršie národné obchodné meno spoločnosti Gugler France – Relatívny dôvod zamietnutia – Článok 8 ods. 4 nariadenia (ES) č. 207/2009 [teraz článok 8 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2017/1001] – Pravdepodobnosť zámenny“

Všeobecný súd v tomto konaní uviedol, že základnou funkciou ochrannej známky je zaručiť spotrebiteľovi alebo konečnému užívateľovi označenie pôvodu tovaru alebo služby. Ekonomické väzby, ktoré v tomto prípade existovali medzi vedľajším účastníkom konania, majiteľom skoršieho obchodného mena, a spoločnosťou Gugler, majiteľkou spornej ochrannej známky, bránili existencii pravdepodobnosti zámenny. Všeobecný súd tiež uviedol, že je potrebné skúmať existenciu týchto ekonomických väzieb k dátumu podania prihlášky. Nie je relevantné, či tieto ekonomické väzby pretrvávajú.

T-62/16 PUMA v. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (26. 9. 2018)

„Ochranná známka Európskej únie – Námietské konanie – Prihláška obrazovej ochrannej známky Európskej únie PUMA – Medzinárodné staršie obrazové ochranné známky PUMA – Relatívny dôvod zamietnutia – Článok 8 ods. 5 nariadenia č. 207/2009 [teraz článok 8 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2017/1001]“

Odvolací senát EUIPO potvrdil napriek námietke žalobcu zápis obrazového označenia obsahujúceho slovo PUMA pre určité stroje z dôvodu neexistencie podobnosti medzi tovarmi. Všeobecný súd toto rozhodnutie zrušil. Uviedol, že čl. 8 ods. 5 nariadenia 207/2009 sa týka výslovne prípadu, keď si tovary alebo služby nie sú podobné, teda odvolací senát EUIPO sa nemal zaoberať podobnosťou tovarov. V tomto prípade je podľa Všeobecného súdu potrebné zohľadniť stupeň dobrého mena a rozlišovacej spôsobilosti starších ochranných známok. Čím sú rozlišovacia spôsobilosť a dobré meno staršej ochrannej známky vyššie, tým je jednoduchšie pripustiť existenciu zásahu do staršej ochrannej známky v zmysle čl. 8 ods. 5 nariadenia 207/2009.

T-313/17 Wajos v. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (3. 10. 2018)

„Ochranná známka Európskej únie – Prihláška trojrozmernej ochrannnej známky Európskej únie – Forma nádoby – Absolútny dôvod zamietnutia – Rozlišovacia spôsobilosť – Článok 7 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 207/2009 [teraz článok 7 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2017/1001]“

Všeobecný súd v tomto konaní uviedol, že iba skutočnosť, že sa tovar predáva za vyššiu cenu, nie je dostačujúca na to, aby ho bolo možné považovať za luxusný tovar, teda tovar, ktorého výberu príslušná skupina verejnosti venuje vyšší stupeň pozornosti. Všeobecný súd tiež uviedol, že pri existencii rôznych prvkov sporného označenia nie je potrebné analyzovať tieto jednotlivé prvky osobitne, ale je potrebné zohľadniť celkový dojem sporného označenia.

T-328/16 Paice v. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (4. 10. 2018)

T-344/16 Blackmore v. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (4. 10. 2018)

T-345/16 Blackmore v. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (4. 10. 2018)

„Ochranná známka Európskej únie – Námietskové konanie – Prihláška slovnej ochrannnej známky Európskej únie DEEP PURPLE – Staršie neregistrované označenie DEEP PURPLE – Relatívny dôvod zamietnutia – Článok 8 ods. 4 nariadenia č. 207/2009 [teraz článok 8 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2017/1001] – Pravidlá upravujúce žalobu podľa common law týkajúcu sa neoprávneného používania označenia – Pravdepodobnosť zámeny – Článok 177 ods. 1 písm. d) Procesných pravidiel Všeobecného súdu – Nepripustnosť – Dobrá viera – Porušenie formálnych pravidiel“

V týchto konaniach Všeobecný súd potvrdil rozhodnutie odvolacieho senátu EUIPO, ktorý čiastočne vyhovel žiadosti bývalého člena rockovej skupiny Deep Purple a zapísal sporné označenie pre niektoré tovary a služby. Všeobecný súd v týchto rozsudkoch okrem iného uviedol, že počítačový hardvér a softvér predstavujú oblasti nesúvisiace s činnosťou rockovej kapely. Uvedené však neplatí pre tovary, ktoré môžu byť použité ako reklamné predmety, napr. oblečenie, ktoré zvyčajne predstavujú časť príjmu rockových skupín. Všeobecný súd v rozsudku vo veci T-345/16 tiež uviedol, že skutočné obchodné činnosti, ktorých výsledkom je dobrá povesť a získanie si zákazníkov, sú zvyčajne dostatočné na preukázanie konania v dobrej viere.

B. Oblasť: Ochrana spotrebiteľa

T-14/16 Apimab Laboratoires a i. v. Európska komisia (11. 9. 2018)

„Ochrana spotrebiteľov – Určenie maximálnych hodnôt polycyklických aromatických uhľovodíkov vo výživových doplnkoch – Nariadenie (EHS) 315/93 – Analýza rizík – Nariadenie (ES) č. 178/2002 – Zjavne nesprávne posúdenie – Proporcionalita – Princíp nediskriminácie“

V tomto konaní žalobkyňa žiadala čiastočné zrušenie nariadenia 2015/1933, ktorým sa stanovili maximálne hodnoty polycyklických aromatických uhľovodíkov v niektorých výživových doplnkoch. Podľa žalobkyne totiž okrem iného pri jeho prijatí mala byť konzultovaná EFSA. Napadnuté nariadenie vychádzalo zo stanoviska EFSA z roku 2008, ktoré sa jednak podrobne nezaoberalo prítomnosťou týchto kontaminantov vo výživových doplnkoch a jednak na základe neho už bolo prijaté iné skoršie nariadenie, ktoré paradoxne nevyžadovalo upraviť hodnoty týchto kontaminantov vo výživových

doplňkoch. Všeobecnému súdu však takýto postup neprekážal a žalobu aj po preskúmaní ostatných žalobných dôvodov zamietol.

T-12/17 Mellifera v. Európska komisia (27. 9. 2018)

„Ochrana spotrebiteľa – Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2016/1056 – Vykonávacie nariadenie o predĺžení obdobia schválenia účinnej látky ‚glyfozát‘ – Nariadenie (ES) č. 1367/2006 – Žiadosť o vnútorné preskúmanie – Článok 2 ods. 1 písm. g) a článok 10 ods. 1 nariadenia č. 1367/2006 – Opatrenie individuálneho určenia – Aarhuský dohovor“

Predmetom tohto konania bol návrh na zrušenie rozhodnutia EK, ktorým sa zamietla žiadosť o vnútorné preskúmanie vykonávacieho nariadenia EK 2016/1056, ktorým sa predĺžilo obdobie schválenia účinnej látky glyfozát. Žalobu však Všeobecný súd zamietol z dôvodu, že nariadenie, ktorého sa napadnuté rozhodnutie týka, nepredstavuje správny akt v zmysle nariadenia 1367/2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru na inštitúcie a orgány Spoločenstva. Napadnuté nariadenie totiž nie je opatrením individuálneho určenia, ale je naopak všeobecne záväzné. Schválenie účinnej látky je predpokladom na to, aby mohol byť prípravok na ochranu rastlín autorizovaný v členskom štáte, v dôsledku čoho toto schválenie vyvoláva právne účinky vo vzťahu k akémukoľvek subjektu, ktorého činnosti si vyžadujú toto schválenie a k akýmkoľvek príslušným orgánom verejnej moci, ktoré zodpovedajú za autorizovanie prípravkov na ochranu rastlín. Nič na tom nemení ani sám Aarhuský dohovor.

C. Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov

T-260/16 Švédске kráľovstvo v. Európska komisia (25. 9. 2018)

T-627/16 Česká republika v. Európska komisia (13. 9. 2018)

„EPZF a EPFRV – Výdavky vylúčené z financovania – Oddelená priama pomoc – Kontroly na mieste – Kontroly prostredníctvom diaľkového snímania – Posúdenie rizikových faktorov – Nápravné opatrenia, ktoré má prijať dotknutý členský štát – Posúdenie finančnej ujmy – Proporcionalita – Výdavky vynaložené Českou republikou – Odvetvie vína – Podmienenosť – Opakované prípady porušenia“

Všeobecný súd sa v oboch konaniach zaoberal okrem iného efektívnosťou kontrol prostredníctvom diaľkového snímania. Podľa EK totiž v prípade, že takéto kontroly vykazujú nižšiu mieru chýb ako kontroly na mieste, možno kvalitu diaľkových kontrol spochybníť, a to aj pokiaľ ide len o rozdiely v desatinách percenta. Všeobecný súd s EK súhlasil. Najmä v prípade Českej republiky sa Všeobecný súd zaoberal aj veľkým množstvom ďalších pochybení, či už v rámci režimu priamych podpôr oddelených od produkcie, v rámci režimu podpôr na investície v odvetví vína alebo v rámci požiadaviek podmienenosti. V oboch prípadoch pritom žalobám minimálne sčasti vyhovel z dôvodu nesprávneho výpočtu opravy zo strany EK.

T-682/16 Francúzska republika v. Európska komisia (26. 9. 2018)

„EPZF – Pomoc na plochu – Procedúra pozastavenia mesačných platieb členskému štátu – Článok 41 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 – Kľúčové elementy národného systému kontrol – Konštatované nedostatky – Akčný plán obsahujúci jasné indikátory progresu po konzultácii s Komisiou – Proporcionalita“

Všeobecný súd v tomto konaní posudzoval platnosť vykonávacieho rozhodnutia, ktorým EK Francúzsku pozastavila od júla 2016 do júla 2017 mesačné platby z EPZF, a to vo výške 3% všetkých mesačných platieb týkajúcich sa oddelenej pomoci na plochu za rok 2015. Francúzsko okrem iného v konaní namietalo proporcionalitu tohto rozhodnutia. Všeobecný súd námietku preskúmal, pričom uviedol, že od členských štátov sa nevyžaduje, aby porušenie zásady proporcionality namietali už v administratívnom konaní, ktoré predchádza prijatiu vykonávacieho aktu o pozastavení mesačných platieb. EK je totiž povinná prijať svoje finálne rozhodnutie v súlade s právom bez ohľadu na efektívny výkon práv obhajoby zo strany jeho adresáta počas administratívneho konania a bez ohľadu na rozsah tohto výkonu. Všeobecný súd však napokon žalobu zamietol.

D. Oblasť: Prístup k dokumentom

T-39/17 Chambre de commerce et d'industrie métropolitaine Bretagne-Ouest (port de Brest) v. Európska komisia (19. 9. 2018)

„Prístup k dokumentom – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Dokumenty vzťahujúce sa k predbežnému vyšetrovaniu režimu štátnej pomoci členského štátu v sektore prístavov všetkých členských štátov – Zamietnutie prístupu – Výnimka týkajúca sa ochrany súkromia a integrity jednotlivca – Nariadenie (ES) č. 45/2001 – Pojem súkromia – Výnimka týkajúca sa ochrany účelu inšpekcii, vyšetrovania a kontroly – Uplatnenie všeobecnej domnienky – Prevažujúci verejný záujem“

Komora spravujúca prístav vo Francúzsku sa v tomto konaní neúspešne domáhala zrušenia rozhodnutia EK o zamietnutí úplného sprístupnenia dotazníka EK pre členské štáty a príslušných odpovedí členských štátov, spomenutých v liste Francúzsku v rámci konania o štátnej pomoci týkajúcej sa zdaňovania prístavov vo Francúzsku. Nesprístupnenie osobných údajov zamestnancov EK bolo podľa Všeobecného súdu odôvodnené ochranou ich súkromia a integrity, hoci išlo o osobné údaje profesijnej povahy, keďže žalobkyňa nepreukázala nevyhnutnosť ich poskytnutia. Okrem toho, na sprístupnenie odpovedí členských štátov sa mohla uplatniť všeobecná domnienka vzťahujúca sa na ochranu účelu vyšetrovania štátnej pomoci, bez ohľadu na jej pôvod v judikatúre, pričom žalobkyňa nepreukázala prevažujúci verejný záujem na ich sprístupnení.

Spojené veci T-639/15 až T-666/15 Psara a i. v. Európsky parlament a T-94/16 Sheridan v. Európsky parlament (25. 9. 2018)

„Prístup k dokumentom – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Európsky parlament – Výdavky poslancov Parlamentu a ich príspevky – Zamietnutie prístupu – Neexistujúce dokumenty – Osobné údaje – Nariadenie (ES) č. 45/2001 – Nevyhnutnosť prenosu údajov – Konkrétne a individuálne preskúmanie – Čiastočný prístup – Nadmerné administratívne zaťaženie – Povinnosť odôvodnenia“

Všeobecný súd zamietol žaloby viacerých novinárov a novinárskych združení a potvrdil zamietnutie EP poskytnúť prístup k dokumentom týkajúcim sa denných diét, cestovných výdavkov a príspevkov na asistentskú výpomoc europoslancov. Všetky požadované dokumenty obsahovali informácie týkajúce sa konkrétnych europoslancov a ich kvalifikáciu ako osobných údajov nemožno vylúčiť tým, že sa týkajú verejných údajov o týchto osobách. V danej veci nebola splnená jedna z kumulatívnych podmienok poskytnutia dokumentov obsahujúcich osobné údaje - nevyhnutnosť prenosu požadovaných údajov. Do úvahy neprichádzalo ani čiastočné sprístupnenie, pretože utajenie všetkých osobných údajov

v dokumentoch by znamenalo nadmerné administratívne zaťaženie a žalobcom by neumožnilo vykonávať individuálne monitorovanie výdavkov poslancov EP. Žalobcovia sa podľa Všeobecného súdu navyše ani tak nesnažili napadnúť zákonnosť zamietnutia, ako poukázať na nedostatočnosť a neúčinnosť existujúcich kontrolných mechanizmov, čo Všeobecnému súdu neprináleží posudzovať.

T-116/17 Spiegel-Verlag Rudolf Augstein a Sauga v. Európska centrálna banka (27. 9. 2018)

„Prístup k dokumentom – Rozhodnutie 2004/258/ES – Dokumenty týkajúce sa verejného dlhu a rozpočtového deficitu členského štátu – Zamietnutie prístupu – Výnimka týkajúca sa ochrany hospodárskej politiky Únie alebo niektorého členského štátu“

Žalobcovia sa v konaní neúspešne domáhali zrušenia rozhodnutia ECB o zamietnutí prístupu k dokumentom týkajúcim sa deficitu a verejného dlhu Grécka, obsahujúcim informácie spojené s aktuálnymi procesmi a informácie o možnostiach činností a metódach analýzy ECB. Všeobecný súd sa stotožnil s názorom ECB, že sprístupnenie dokumentov spadá pod výnimku týkajúcu sa ochrany verejného záujmu podľa rozhodnutia 2004/258 – ochrany hospodárskej politiky EÚ alebo niektorého členského štátu a ochrany stability finančného systému v EÚ alebo členskom štáte. Existovalo totiž predvídateľné riziko, že zverejnenie dokumentov by mohlo ohroziť krehkú ekonomiku Grécka, najmä jeho bankový sektor, a neprevážil verejný záujem na ich zverejnení.

T-128/14 Daimler v. Európska komisia (4. 10. 2018)

„Prístup k dokumentom – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Dokumenty týkajúce sa konania podľa článku 29 smernice 2007/46/ES, ktorý umožňuje členskému štátu zakázať zápis vozidiel, ktoré predstavujú značné riziko pre bezpečnosť cestnej premávky alebo ktoré vážne ohrozujú životné prostredie alebo verejné zdravie – Odmietnutie prístupu – Výnimka týkajúca sa ochrany inšpekcií, vyšetrovania a kontroly – Všeobecná domnienka – Aarhuský dohovor – Zamietnutie prístupu k spisu – Článok 41 Charty základných práv“

Táto vec sa týkala konania podľa rámcovej smernice o typovom schválení, ktoré iniciovalo Francúzsko. V súvislosti s týmto konaním EK nesprístupnila dokumenty nemeckému výrobcovi automobilov. Práve automobily tohto výrobcu boli dočasne zakázané vo Francúzsku kvôli použitiu chladiacej zmesi v klimatizáciách, ktorá nevyhovovala požiadavkám práva EÚ.¹⁴ Všeobecný súd sa najprv zaoberal právom na prístup k spisu, ktoré treba odlišovať od práva na prístup k dokumentom. Následne sa venoval Aarhuskému dohovoru, ktorého relevantnosť, resp. dopad na platnosť napadnutého rozhodnutia vylúčil. Napokon však rozhodol, že EK sa v prípade tohto špecifického konania nemohla odvolávať na všeobecnú domnienku odôvodňujúcu nesprístupnenie celej kategórie dokumentov. Odmietol pritom, že by sa v tomto prípade mala analogicky uplatňovať skoršia judikatúra ku konaniam o porušení, resp. konaniam EU-Pilot, pretože nie sú porovnateľné s konaním relevantným v tejto veci. Žalobe preto Všeobecný súd vyhovel a napadnuté rozhodnutie zrušil.

¹⁴ Rovnakého problému sa týkal aj rozsudok Súdneho dvora z 4. októbra 2018 vo veci C-668/16 *Európska komisia v. Spolková republika Nemecko*, uvedený na str. 35 tohto materiálu.

E. Oblasť: Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

T-715/14 NK Rosneft a i. v. Rada EÚ (13. 9. 2018)

T-732/14 Sberbank of Russia v. Rada EÚ (13. 9. 2018)

T-734/14 VTB Bank v. Rada EÚ (13. 9. 2018)

Spojené veci T-735/14 a T-799/14 Gazprom Neft v. Rada EÚ (13. 9. 2018)

T-737/14 Vnesheconombank v. Rada EÚ (13. 9. 2018)

T-739/14 PSC Prominvestbank v. Rada EÚ (13. 9. 2018)

T-798/14 DenizBank v. Rada EÚ (13. 9. 2018)

T-515/15 Almaz-Antey v. Rada EÚ (13. 9. 2018)

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia prijaté s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine – Povinnosť odôvodnenia – Zjavne neprávne posúdenie – Práva na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu – Dohoda o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Ruskom – Právo vlastníť majetok – Rovnaké zaobchádzanie – Proporcionalita – Zneužitie právomoci – Právna istota – Zápis a následné ponechanie obchodného mena žalobcu na zozname subjektov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia – Právny základ – Právo vykonávať hospodársku činnosť – Právny základ – Zápis obchodného mena subjektu, ktorý je vlastníkom žalobkyne, na zoznam subjektov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia – Základné práva“

Tieto konania sa týkali reštriktívnych opatrení, ktoré prijala Rada voči viacerým ruským bankám a podnikom špecializujúcim sa na odvetvie ropy a plynu, príp. tovaru a technológií s dvojakým použitím. Cieľom opatrení je zvýšiť náklady Ruska za jeho konanie, ktorým narúša zvrchovanosť Ukrajiny. Všeobecný súd potvrdil zákonnosť týchto aktov, pretože poskytujú dostatočné odôvodnenie, ich cieľ je v súlade s čl. 21 ZEÚ, tieto opatrenia neporušujú Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Ruskom ani GATT a rešpektujú zásadu proporcionality a základné práva. Ďalšie žalobné dôvody Všeobecný súd rovnako zamietol. Vo vzťahu k opatreniam obmedzujúcim prístup na kapitálový trh EÚ, ktoré predstavujú individuálne reštriktívne opatrenia, Všeobecný súd navyše rozhodol, že Rada je povinná informovať o svojom úmysle zapísať osoby na zoznam v prípade neexistencie potreby prekvapujúceho účinku.

F. Oblasť: Štátna pomoc

T-93/17 Dufenco Long Products v. Európska komisia (18. 9. 2018)

„Štátna pomoc – Oceliarsky sektor – Pomoc priznaná Belgickom v prospech viacerých spoločností oceliarskeho sektora – Rozhodnutie o vyhlásení pomoci za nezlučiteľnú s vnútorným trhom a nariaďujúce jej vrátenie – Povinnosť odôvodnenia – Pojem štátna pomoc – Výhoda – Kritérium súkromného investora“

V konaní bola sporná štátna pomoc, ktorú poskytlo Valónsko vo forme navýšenia kapitálu spoločnosti, v ktorej malo účasť, a to vo výške 100 miliónov EUR. Všeobecný súd s ohľadom na posúdenie kritéria súkromného investora potvrdil rozhodnutie EK, že išlo o štátnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom. Medzi iným pritom uviedol, že osobitné posúdenie aplikovateľnosti kritéria súkromného investora sa vyžaduje iba v prípade pochybností ohľadom postavenia štátu, a teda nie je vždy

nevyhnutným predpokladom aplikácie tohto kritéria. EK neporušila v rámci administratívneho konania ani svoju povinnosť *due diligence*, keď vychádzala len z podkladov, ktoré jej doručilo Belgicko. Napokon EK nepochybila ani pri preskúmaní charakteru *pari passu* účasti Valónska na navýšení kapitálu. Hoci totiž účasť iného súkromného investora na navýšení kapitálu môže byť indíciou, že Valónsko konalo tiež ako súkromný investor, táto indícia môže byť vyvrátená inými okolnosťami veci, ako tomu bolo aj v tomto prípade.

G. Oblasť: Štrukturálne fondy

T-664/17 eSlovensko v. Európska komisia (18. 9. 2018)

„Žaloba na zrušenie – Dotácie – Zistenie nezrovnalostí – Rozhodnutie Komisie o uložení administratívneho trestu – Vylúčenie z postupov verejného obstarávania a postupov na udeľovanie grantov financovaných zo všeobecného rozpočtu Európskej únie na obdobie dvoch rokov – Registrácia v databáze systému včasného zistenia a vylúčenia – Námetka – Článok 76 písm. d) Rokovacieho poriadku – Nedodržanie formálnych náležitostí – Neprípustnosť“

Slovenská spoločnosť eSlovensko sa v konaní domáhala zrušenia rozhodnutia EK o jej vylúčení z postupov verejného obstarávania a postupov na udeľovanie grantov financovaných EÚ na 2 roky a jej zapísaní do systému včasného zistenia a vylúčenia z dôvodu uplatňovania si neoprávnených výdavkov pri grantových projektoch. Všeobecný súd žalobu zamietol uznesením ako neprípustnú z dôvodu jej viacerých nedostatkov. Všeobecný súd totiž nemá právomoc vrátiť vec EK a prikázať jej rozhodnúť o prípustnosti sporných výdavkov, ako požadovala žalobkyňa. Okrem toho, žalobkyňou uvádzané argumenty boli len abstraktné a nedostatočne jasné a presné, keďže v žalobe len citovala rozsudky týkajúce sa oblastí nesúvisiacich s predmetnou vecou. Pokiaľ ide o argumenty týkajúce sa údajného nesprávneho posúdenia v rámci auditu, Všeobecný súd ich nie je oprávnený posúdiť na základe podanej žaloby na zrušenie, keďže sa týka sporu zmluvnej povahy. Napokon, žalobkyňa podala žiadosť o odklad výkonu napadnutého rozhodnutia, avšak neurobila tak prostredníctvom osobitného dokumentu, čo je tiež neprípustné.

H. Oblasť: Verejné obstarávanie

T-475/18 Boyer v. Wallis a Futuna (5. 10. 2018)

„Zjavná nepríslušnosť“

V tejto veci neúspešný uchádzač napadol odmietnutie svojej ponuky v rámci verejného obstarávania, ktoré organizovalo francúzske námorné územie Wallis a Futuna. Všeobecný súd však rozhodol, že je zjavne nepríslušný na rozhodnutie o žalobe. Rovnako odmietol aj samostatný návrh na vydanie predbežného opatrenia.¹⁵ Jeho rozhodnutie neovplyvnila skutočnosť, že verejné obstarávanie podliehalo pravidlám práva EÚ a že projekt bol financovaný z európskych fondov. Aj týmito skutočnosťami pritom argumentoval administratívny súd územia Wallis a Futuna, keď už skôr odmietol svoju príslušnosť na rozhodnutie návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

¹⁵ Pozri rozhodnutie predsedu Všeobecného súdu z 27. augusta 2018 vo veci T-475/18 R *Boyer v. Wallis a Futuna* EU:T:2018:518.